

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja co-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Lunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Iskalci

Poslednje dni je imel Belgrad zopet svojevrstno senzacijo. Prevečeni sleparji, ki je nastopala kot vedeževalka in napovedovalka sreče in bodočnosti, se je posrečilo z raznimi obljubami premamiti lahkomišljeno žensko in izvesti iz nje ogromno vsoto skoraj milijon dinarjev. Sleparija je prišla pred sodišče in proces se ni zaključil. S podobno sleparijo v približno enakih okoliščinah se je nedavno moralo pečati tudi zagrebško kazensko sodišče. Niso pa to osamljeni slučaji. V javnost prodrejo le najboljše gorostasnosti, kjer gre za najbolj širokopotezne sleparije na račun ljudske lahkovernosti. V večini slučajev imajo namreč prizadeti sami največ interesa, da potegavščine te vrste in odkupnina za neumnost ostane skrita.

Vendar je značilno, da je redkokdaj bila tako plodonosna doba za razne preroke in vidce v bodočnosti, kakor je naš čas. Saj se tudi med nami pojavljajo v vedno večjem številu, ki poznajo vašo preteklost, sedanjost in prihodnost iz vaše pisave, iz potez na vaši roki, iz kart... Potem se vstvarjajo tudi krožki, ki se pečajo z okultizmom, se shajajo k spirističnim sejam itd. Niso pa obiskovalci vedežev in vedeževalk le mlada dekleta in zaljubljenici, ki iščejo utehe in vednosti v svojih ljubezenskih mukah in gotovosti o zvestobi svojega draga. Ne, pravijo, da so posetniki takšnih prerokišč večidel osebe v zrelih letih, ki imajo seveda navadno tudi več denarja za take svrhe. Res, značilno za naš čas, kakor je značilno za bolnike, da najrajši govorijo o zdravju — ki ga nimajo.

Sicer je človek vedno stremel za tem, da bi prišel v dotik z neznanim, ki odloča njegovo usodo. V paganskem svetu, ki ni poznal najglobljih in zadnjih odgovorov na vprašanje življenja, je bila čarovnija in vražarstvo posebno cenjena in splošno priznana umetnost. Vražarji in čarodeji so živili visoke časti in izjemni položaji v družbi, kot taki pač, ki so v zvezi z duhovi in skrivnimi silami, ki odločilno posegajo v človeško življenje. Ko prebiramo zgodovino nekdanjih predkrščanskih narodov in razmišljamo o ponašanju tudi razboritih duhov, kako so v odločilnih trenutkih s pomočjo prerokišč in magičnih sil skušali pogledati za zastor vidnega življenja in dojeti skrito bistvo življenja, mora človek z njimi sočustvovati, ker vidi vso tragiko paganskega človeka, ki je hrepenel po neznani resnici. Nekaj slinčnega poznamo še danes pri narodih, ki jih še ni objelo božje razodetje. Toda če opazujemo podobne slučaje vedno pogostejše v moderni družbi, med narodom, ki je že stoletja krščanski — mar niso tu znaki novega, modernega poganstva? Ne mislimo pisati o sleparijah, ki se okoriščajo z ljudsko lahkovernostjo, mislimo le na tragiko marsikaterega zelo novodobnega in zelo naprednega človeka, ki se zateka k takim ničvrednostim in z njimi hrani svojega duha. Odkod ti pojavi?

Vzrokov bo več, ali eden glavnih je materializem. Ako je filozofične osnove materialističnega svetovnega nazora znanost že davno in temeljito ovrgla, vendar ne smemo prezreti, da so se mnogi, zlasti plitkejši duhovi oprijeli njegovih predstav, ki življenje in svet razlagajo brez Boga in brez duha, zgolj s pomočjo iz lastne sile oživljene materije. Toda kdor misli, da je človeka mogoče umiriti, ga zadovoljiti in osrečiti že v tem, da je njegov zelandec v redu napolnjen in da je tudi za ostale telesne gone preskrbljeno — se zelo moti. Dokler je človek lačen — da, toliko časa se mu lahko dopoveduje, da je dovolj, ako bo sit, pa bo zadovoljen. In dokler je na svetu milijone ljudi, ki stradajo in jim manjka najpotrebnejših življenjskih sredstev — toliko časa je tudi še mogoče na materializmu graditi svetovni nazor. Toda trajno se duša z materialističnimi plitkostmi ne da zadovoljiti. Stara človeška vprašanja o cilju in smislu življenja, vprašanja odkod in kam, teh vprašanj ni mogoče kar kratkoma izbrisati iz duše in še manj jih prisiliti, da umolknejo. Čim bolj jih kdo tlačja, s tem večjo silo bodo nekoč bruhnila na dan. Sicer nekateri z nekakšnim ponosom govorijo, da so v sebi »premagali« vero v krščanskega Boga. Beseda je prava. Vero v Boga je res treba premagati. Treba jo je iz duše izrinuti. Treba jo je v srcu ubiti. In še se redko komu posreči. Ni treba vsakemu že verjeti, ki pripoveduje, da je brez vere. Kakor bi mu tudi ne verjeli, ako bi pravil, da v sebi ne čuti nobenega hrepenenja po sreči. Nasprotno. Marsikdo smeši vero in divja proti Bogu, ko je med sebi enakimi, v družbi. Toda kdo ga vidi v samotni uri, v tihi noči, ko splohne navidezna moč pričanih ugovorov in dokazov in ko zagleda človek kakor v prividu svoj duševni obraz? Tedaj se morda še silneje javi ožjen klic človeške duše, ki išče nepoznanega Boga, ki hrepeni po zvezi s Stvarnikom. Mnogi govorijo glasno o Bogu in proti Bogu, da bi prečepili praznino srca in mračna vprašanja, ki se dvigajo v duši. Menda bo imel precej prav oni katoliški pisatelj, ki trdi, da je v življenju srečal več svetnikov kakor pa resničnih brezvercev.

Zato tudi mi nismo poklicani, da bi koga obsojali. Pač pa vidimo, da se večini teh modernih »poganov« godi nekako prav tako, kakor starim poganom: verujejo, le ne vedo, v kaj bi verovali. Seveda niso brez krivde, ker mimo svetle resnice zapadejo praznovanju: verujejo v amulete, čarovnije, razlagalce kart in v druga prerokišča. Komaj je bilo ob stran potisnjeno sveto pismo, že se množe v visokih nakladah astrološke knjige in druga magična dela. Okultizem postaja znova najbolj moderna in mnogo iskana umetnost. Prodajajo nekemu izlet v petek. »V petek? Nikakor ne! Prineslo bi nesrečo...« Drugi ima zopet kak drug »usoden« dan v tednu, ki mu »gotovo« prinaša nesrečo. Stari pogani, novi pogani? Najbrže samo slepci, ki čutijo, da je njih usoda odvisna od nekih nesnovnih sil, katerim skušajo izbežati. Nemir človeškega srca, ki ne ve, kje bi našlo utehe. Želja, uiti resničnosti, ki je kruta in ki je srcu zadala polno ran, res da več na begu kakor v pogumnem boju. Zavest

Nevarnost diktature velesil odbita

Dramatičen boj v Ženevi

Francija-Rusija-države Male zveze in Balkanskega sporazuma tvorijo istousmerjeno politično skupino - O podonavskem paktu se bodo pogajali šele po podpisu vzhodnega pakta z Rusijo

Teflik Ruždi Arras

(Od našega posebnega poročevalca.)

Zeneva, 20. januarja.

V svojem zadnjem pismu (priročnem v »Ponedeljskem Slovincu«, op. ured.) sem vam v velikih obrisih skušal dati kolikor toliko jasno sliko o mreži diplomatskih pogajanj, ki so se razvila v Ženevi in ki so nenadoma zahtevala tudi prisotnost jugoslovanskega ministrskega predsednika, ki sprva ni nameraval potovati k seji sveta Zveze narodov.

Resnica o sklepih Male zveze na ljubljanskem sestanku

Kaj novega danes nimam poročati, razun par dejstev, ki bodo položaj še bolj razbistrila. V tem oziru je treba omeniti rokopolis, ki sta ga prinesla Beneš in Titulescu od seje Male zveze v Ljubljani. Uradno poročilo ljubljanskega sestanka pravi čisto odkrito, da Mala zveza pozdravlja sporazume, sklenjene v Rimu med Mussolinijem in Lavalom, toda pod izrecnim pridržkom da bo Mala zveza na vsak način čuvala »nacionalne interese« vseh treh držav. Danes ni več nobena tajnost, da so Jevtič, Beneš in Titulescu podpisali v Ljubljani listino, na kateri so bili zabeleženi ti »nacionalni interesi«. To listino sta prinesla semkaj Beneš in Titulescu z nalogo, da jo predložita francoskemu zunanjemu ministru Lavalu. In kaj je bilo v tem dokumentu izraženo? Nič več in nič manj, kakor to, da stavijo države Male zveze za pogoj svojega pristopa k rimskemu pogodbam, podpisanim 7. januarja v Rimu, da Francija na vsak način uresniči zamisel vzhodnega pakta, ki naj bi povezal med seboj Francijo, Nemčijo, Poljsko, Rusijo, Češkoslovaško, Romunijo in baltske države, ali pa da podpiše zvezno pogodbo samo z Rusijo in Češkoslovaško, ako bi Nemčija in Poljska vztrajali pri tem, da vzhodni pakt odklanjata. Poleg tega predpogoja je vsebovala ta lista še zahtevo po pojasnitvah o pravnih obsežnosti »neumešavanja«, ki naj izključuje vprašanje narodnih manjšin ter vzpostavitev Habsburžanov.

Vso stvar je sprožila Turčija

To je torej dala Ljubljana: zahtevo Male zveze, da Francija podpiše z Rusijo zvezno pogodbo. Z Nemčijo in Poljsko vred, če hočeta, brez njih, če vstopiti ne marata.

Odkod naenkrat ta na prvi pogled nerazumljiva zahteva? Vso stvar je sprožila Turčija. Saj je znano, da je svoje dni ravno sovjetska Rusija pritiskala na svojo prijateljico Turčijo, da na vsak način omogoči sklenitev balkanskega sporazuma, v katerem so se štiri balkanske države obvezale, da ne bodo z nikomer sklepale kakšnih pogodb brez dovoljenja ostalih. No, v predlogih

Mussolini-Lavalovih sporazumov pa se je nahajalo povabilo na Jugoslavijo in na Romunijo, obe članici balkanske zveze, naj pristopita v podonavski pakt. Ker pa je Rusija čutila, da so rimski sporazumi, za katere se je tako ogrevala stara sovravnica, Rusije — Anglija njej nevarni, je pritiskala na Turčijo, naj se posluži prilike in naj pri svojih zaveznicah, ki jih Mussolini in Laval vabita v podonavski pakt, protestira in njihov vstop če le mogoče prepreči. Vsled pogodb, ki torej sedaj vežejo države Male zveze in Balkanskega sporazuma med seboj, oziroma s Francijo in Rusijo, je vsako uspešno skupno delo nemogoče — brez Rusije. Po tej lestvici: Rusija — Turčija — Balkanski sporazum — Mala zveza se je rodil te dni v Ženevi sklep malih držav, da ne vstopijo v pogovore za uresničitev rimskih sporazumov o Podonavju, ako Francija prej ne sklene vzhodnega pakta z Rusijo, z Nemčijo in Poljsko skupaj, ali pa brez njih.

Odkod naenkrat Rusija? Litvinov daje izjave na vse strani

Zakaj je nastopila Rusija, smo se spraševali, ko smo videli, kako živo se je začel Litvinov sukati med zastopniki malih držav ter imel dolge pogovore z Lavalom, z Jevtičem, z Benešem, Teflik Ruždi Arrasom, Titulescom in Maksimosom. Litvinov vzrokov nikakor ni prikrival. Vsakomur, kdor ga je le hotel poslušati — in teh je bilo mnogo — je pripovedoval po hodnikih palače Zveze narodov, da Rusija ne mara priporočil, ki sta jih skuhala Mussolini in Laval, da jih odklanja predvsem za to, ker enostavno uvajajo zopet tolikanj prosluli poskus, da se v Evropi ustanovi diktatura velesil nad malimi državami. Pripovedoval je, da se posebno Anglija trudi, da bi Francijo odtrgala od svojih dosedanjih zavezništov, to se pravi v prvi vrsti od Rusije, nadalje pa tudi od držav Male zveze in Balkanskega sporazuma, ter jo privezala na politiko velesil skupno z Italijo in Nemčijo. Rekel je odkrito, da hoče Anglija s pomočjo Italije in Poljske ubiti zamisel vzhodnega pakta ter tako Rusijo zopet odrezati od Evrope ter jo osamljeno in zapuščeno vreči nazaj proti Aziji. Ko je Francija nedavno Angliji obljubila, da ne bo delala nobenih težav pri priznanju nemške pravice do oboroževanja, je Rusija čutila, da ji Francijo trgajo iz rok. Zato se je vrgla v boj in pripeljala na fronto Turčijo in vse z njo s pogodbami povezane skupine malih držav. Litvinov je imel uspeh, tembolj, ker je tudi pri malih državah do-

zorevalo prepričanje, da jih velesile zopet enkrat hočejo vklemiti in jim dati varuha v obliki starih, ali — če vključimo sedaj tudi Poljsko — petih velesil.

Laval polisnjen ob zid „Ali z velesilami - ali z zavezniški“

Ko je Laval spregledal nov položaj, je bil v petek dopoldne čisto zmeden. Anglija in Italija sta ga porivali v eno, njegovi dosedanj zavezniški pa v drugo smer. On je hotel spariti politiko pakta velesil z nadaljevanjem starih zavezništov. Prav dramatični so bili njegovi pogovori v petek popoldne, ko je dokazoval malim državam, da v ničemer ni popustil in da je celo znova povabil Nemčijo, naj se priključi vzhodnemu paktu z Rusijo. Mali so mu pa odgovarjali, da mu želijo mnogo sreče pri pogajanjih z Berlinom in da so prepričani, da bi bil sporazum med Nemčijo in Francijo pravi blagoslov za Evropo, toda da se male države v to ne vmešavajo, ampak od Laval-a prosijo zamo to, da jim pove jasno in brez pridržkov, če hoče skleniti zvezo z Rusijo tudi takrat, če bi bila vsa prizadevanja, da se pridobi Nemčija za vzhodni pakt, brez uspešna. In ta zveza mora biti podpisana in sklenjena še prej, ko bo Laval šel v London na pogajanja. Da potem ne bo več izmotavanja. In Francija se bo mnogo lažje pogajala, če bo imela za seboj trdno povezano skupino držav, ki hočejo braniti mir in mirovne pogodbe. To so male države od Laval-a zahtevale, predno pojde v London.

Vesela večerja

Francija sprejme želje malih

Tako so francoskega zunanjega ministra potislili ob zid. Negotovitost je trajala prav globoko v noč od petka na soboto. Naenkrat pa se je raznesla vest, da je Laval povabil na pozno večerjo Litvinova, ministre Male zveze in Balkanskega sporazuma. Tedaj je postalo jasno, da je Laval vdal pritisku svojih zaveznikov. Predno se bodo nadaljevala pogajanja za izvedbo rimskih sporazumov (političnega pakta starih velesil), bo Francija z Nemčijo ali brez nje, s Poljsko ali brez nje, podpisala vzhodni pakt z Rusijo. Če pa bi Nemčija odklonila pristop k vzhodnemu paktu in k podonavskemu sporazumu, se Francija z njo ne bo pogajala o priznanju enakopravnosti in oboroževanju. Vozel je bil tako trdno zavezan.

Zavezniški „V kakšen tunel nas vabite“?

Lavalu: „V kakšen tunel nas vabite“?

Napetost je s tem tudi plegla. Kajti države Male zveze, ki so jih vabili v podonavski sporazum skupaj z Madjarsko in Avstrijo, so sicer pozdravile to politiko miru, toda spričo popolnega pomanjkanja jasnosti do zadnjega niso prav vedle, v kakšen tunel jih vabijo in kaj bodo z njimi v tem tunelu počeli. Sedaj pa so dobile vsa potrebna jamstva za zaščito v Ljubljani poudarjenih »nacionalnih interesov«, ker imajo besedo Francije, da francosko-italijanski sporazumi v Rimu no noben način ne bodo ovirali nadaljnjega zbiranja narodov, ki hočejo ohraniti mir in mirovne pogodbe. S to zavestjo sedaj lahko sprejmejo pogajanja, da se ustanovi v Podonavju sožitje med državami, ki hočejo red, in med državami, ki ga ne želijo, ker imajo hrbet zavarovan pred vsakimi presenečenji.

V soboto je Laval v duhu sklepov v petek zvečer obiskal poljskega zunanjega ministra Becka in mu povedal, da bo sklenil zvezo z Rusijo, če tako hoče Poljska ali ne. S tem je poljsko-francosko zavezništvo strepetalo prav do temeljev in ravno tako se je zamajalo poljsko-romunsko prijateljstvo. Poljska se je sama potislila v naročje Nemčije in Madjarske. To smo čutili vsi časniki včeraj. In to je velika novost za evropsko politiko. Ministri Male zveze in Balkanskega sporazuma so sinoči imeli še dolgo sejo, kjer so imeli priliko zabeležiti uspehe svojih posredovanj in kjer so še enkrat prisegli, da se Mala zveza kot taka ne bo

udeležila nobenih političnih pogodb ne v Podonavju, ne nikjer drugod, ako istočasno tudi Turčija ne dobi vseh potrebnih zamestev za svojo varnost. Turčija to zahteva, razun seveda, ako bi ta jamstva dobila recimo v kakšnem novem sredozemskem paktu, ki pa je še daleč, silno daleč.

Bitka je zaključena

Bitko sta zaključila Laval in Titulescu s svojima izjavama dopisniku moskovskih »Izvestij«, v katerih oba slovesno obljublata, prvi v imenu Francije, drugi kot predsednik Male zveze, da je zaključitev vzhodnega pakta med Francijo in Rusijo neobhoden predpogoj za vsaka nadaljna pogajanja za organizacijo miru v Evropi. (Ponedeljski Slovenec) »e ti izjavi priobtil. Op. ured.) In s tem se je zaključilo tudi dramatično zasedanje Sveta Zveze narodov.

„Steber miru“

Moskva, 21. jan. c. Današnja »Izvestja« objavljajo uvodnik o zadnjem zasedanju Sveta Zveze narodov v Ženevi. »Izvestja« odkrito izjavljajo, da predstavljajo odselek Francija z Malo zvezo, z državami Balkanskega sporazuma in s sovjetsko Rusijo močan in enoten steber miru v Evropi. Ta najmočnejša politična zveza v Evropi bo znala preprečiti sleherni izzivljanja. Ta blok je odločen, da privede do uspeha o pogajanju o vzhodnem paktu, četudi proti Poljski in Nemčiji. V prvi današnji izdaji objavljajo »Izvestja« izjave Laval-a in Titulesca (Te izjave je že prinesel »Ponedeljski Slovenec«.) Današnja druga izdaja »Izvestij« pa prinaša uvodnik, ki dokazuje, da misli sovjetska vlada o mednarodni politiki prav isto kakor Francija in države Male zveze z Balkanskim sporazumom.

Nemčija-Francija

Berlin, 21. jan. c. Danes so se tukaj začela pogajanja med francosko in nemško delegacijo za sklenitev trgovinske pogodbe med Francijo in Nemčijo. Francosko delegacijo vodi inspektor trgovinskega ministrstva Bonneloy-Crapon, nemško delegacijo pa vodi načelnik trgovinskega ministrstva Ritter.

Po pariških alicah se streljajo

Pariz, 21. jan. b. Na zborovanju mladinske lige je prišlo do spopada z marksisti. Na obeh straneh so pričeli streljati. Neki pasanti, ki ni imel s pretepom nič skupnega, je oblašal mrtev sredi ceste. Na obeh straneh je več ranjenih. Policija je energično intervenirala in preprečila, da se niso pričeli še hujši pretepi, ki bi imeli lahko usodne posledice.

duše, ki kljub zagotovitvam, da je s telesno smrtjo vsega konec, vendarle čuti, da smo vsi skupaj le ubogi romarji. Kam, za katerim ciljem? Krščanstvo daje odgovor, toda dvom in nevera je razjedla mnoge, da se tega cilja boje in si zato drugod iščejo izhoda in spoznanja. Skratka: gre za jako značilen pojav naše razvane dobe, ki je mnogim spodnesla solidne duhovne temelje, pa sedaj nikjer ne najdejo več prave opore in tudi nimajo dovolj notranje sile, da bi jo poiskali. Čutijo le, da so vstvarjeni za resnico in za srečo, za katero željno srce neprestano hlasta v temo. Kjer izginja spoznanje o Bogu in vera vanj, se pa itak vedno pojavljajo maliki. Čim odločnejše se odklanja vera v božje resnice, tem bolj fanatično in tem manj kritično vidimo posegati po nadomestilih. Toda tragično je, da je kak prebivalec črne Afrike, ki veruje v dobre ali zle duhove, bližje resnici, kakor pa moderen pogan, ki si kupi horoskop ali pa išče razsvetljenja pri kaki vedeževalki ter misli, da je s tem odkril smer in smisel svojega življenja. Nikdar ni imelo človeštvo opravka s plitvejšim in bolj površnim svetovnim nazorom, ka-

kor je materializem, ki na tako banalen način »rešuje« vekovita vprašanja človeškega življenja.

Ves nemir in iskanje, ki ga opazujemo, ni v bistvu drugače kakor domotožje po Bogu. Tudi, če moderni človek tega ne ve in se ne zaveda in tudi če temu iskanju vzdeva druga imena, išče pa vendar in sicer s tolikim nemir-rom in silnostjo, da ga često slepi in neakao odbija mirna trdnost in gotovost tistih, ki so si v svesti polne resnice. Nekaj božjega je v nas, kar neprestano hrepeni nazaj k svojemu izvoru. Tudi človekovo hrepenenje po sreči je v svojem bistvu istega izvora. Lepa je pravljica, da je človek, izgnan iz paradiza, smel vzeti s seboj cvetko, ki naj ga v pregnanstvu spominja njegove prave domovine. To cvetko — hrepenenje po sreči — nosimo vsi s seboj. Naša srca so lačna sreče, tudi tedaj, ko jo v izmaličeni podobi iščemo pri cigankah in vražarjih. Tak je človek vedno bil in bo vedno tudi ostal: iskalec sreče, iskalec Boga. Zato je tudi vedno resnična Avguštinova beseda, da je človeško srce neumirjeno vse dotlej, dokler se v Bogu ne spočije.

Drin.

Dr. Maks Samec novi rektor naše univerze

Ljubljana, 21. januarja.

Po odstopu prikljubljene rektorja dr. Frana Ramovša bi imela pravico do novega rektorja zopet filozofska fakulteta. Rok trajanja funkcije novega rektorja bi trajal do začetka zimskega semestra 1936, torej dobro poldrugo leto. Filozofska fakulteta pa se ni mogla zediniti, da postavi novega kandidata, ter sta se zlasti imenovali dve imeni. Zato na prvi seji univerzitetnega sveta, ki ga tvorijo vsi redni profesorji, pred tednom dni ni prišlo do izvolitve rektorja. Ponovna seja je bila danes ob 5 popoldne ter je trajala do 7 zvečer. Zanimanje za novega rektorja je bilo posebno živo med dijaki univerze.

Univerzitetni svet se je danes odločil za kandidata tehnične fakultete ter je izvolil za novega rektorja univ. prof. dr. Maksa Samca, našo javnost znanega kot voditelja kemijskega oddelka. Z imenom dr. Maksa Samca stopa na čelo našega vseučilišča ponovno mož svetovnega slovesa, zakaj po vsem svetu je med znanstveniki kemije znan kot odlični delavec na polju mnogih težkih kemijskih panog. Dr. Maks Samec se je rodil 7. junija 1881 v Ljubljani je promoviral leta 1904 na filozofski fakulteti na Dunaju. Služboval je nekaj časa na dunajskih realkah, kjer je vedno uvedel novi način pouka v kemiji, od leta 1919 pa je redni profesor in direktor kemijskega instituta univerze v Ljubljani.

Kako dolgo še?

Cloveku, ki nima nobene trdne vere v ničesar, pa govori in piše tako, kakor da bi jo imel, ali kakor mu trenutno pride prav, pravimo, da je cinik. Cinik je tudi, če zapišem vedoma neresnico, pa se potem delam čisto nevednega, če mi kdo neresnico dokaže, in pišem neresnico mirno naprej, kakor da se ni ničesar zgodilo. Cinik je, če na eni strani kakšnega javnega lista pišem na primer o kakih političnih zadevah tako, kakor mi trenutno kar pride, in kakor je slučajno res, na drugi pa o isti zadevi ravno narebe — stvarno za ljudi, ki znajo misliti in pazijo na besede, neresnico v demagoške namene pa za preproste ljudi, ki protislovja ne zaznajo. Cinik je ponavljati šlagerje, o katerih sam vem, da ne odgovarjajo resnici, samo da bi se nerazodnemu čitatelju zabili v spomin tako, da mu jih ne bo več mogoče izbiti iz glave, dasi se je nestokrat dokazalo, da so laž in obrekovanje. Cinizem z eno besedo je, če pišem sam sebi ne verjame, pa le zapiše neresnico in trdnem zaupanju, da bo bravec požrl kot čisto zlato, kar sam ve, da je strupena packarija.

Ta cinizem se je žal zajedel v izvestno slovensko časopisje, ki se z divjim fanatizmom bori za absolutno oblast v naši državi, da se ga kar ne more iznebiti. Postal mu je druga natura. Kaj naj na primer rečemo o tem, če »Jutrovc« v uvodniku pretekle sobote zavira od samega nesebičnega in vsak splošno koristen političen korak iskreno pozdravlja, nato pa v isti minuti izrazi svoje oči in z načelnega in praktičnega stališča pozdravlja, da so gr. Zehot in tovariši vložili svojo listo za senatske volitve? Saj je že vedelo, da je lista razveljavljena, pa o tem svojih čitateljev niti ne obvešča, ker bi sicer moralo pokazati svoje veliko zadovoljstvo nad tem dejstvom in tako demantirati svoj, od samega veselja nad vložitvijo druge kandidatne liste drhteti uvodnik! Vidite, to je v resnici cinizem, ki ga je težko prekositi. Dan poprej pa smo v »Jutrovc« tudi brali, da je ena kandidatna lista bila vložena od »nacionalističnega« elementa, druga pa od »klerikalnih«. Torej so politični nasprotniki JNS nenačelnost in protidržavni elementi — tako jasno sledi iz »Jutrovega« pisanja, dasi je predsednik nove vlade, ki je sam

Kot ustanovitelj kemijskega oddelka si je za univerzo pridobil izrednih zaslug. S skoraj neznatnimi sredstvi je organiziral kemični institut, na katerega dosedanje znanstveno delo smo Slovenci ponosni z vso upravičenostjo. Kemična polja, ki jih je raziskoval prof. dr. Samec sam ali s svojimi asistenti ali s svojim institutom, so tako raznovrstna, da jih je težko opisati v dnevniku. Samo dosedaj je izšlo izpod njegovega peresa najmanj 50 razprav iz najrazličnejših vrst kemijskega preiskovanja. Po vsem svetu je zaslovel s svojimi preskavami koloidov, zlasti pa še škroba. Da svetovna kemija danes toliko ve o ustroju škroba, te morda najbolj važne organske sestavine, dalje drugih koloidov, alkaloidov, saharoz itd., je velika zasluga osebnost. skromnega profesorja Samca. Dalekosežne so tudi njegove preiskave premoga, zlasti domačega. Med drugim je kemični institut pod njegovim vodstvom ugotovil teoretsko možnost utekočinjenja našega premoga, kar je dalekosežnega pomena.

Prof. dr. Samec je bil svojčas dekan tehniške fakultete. Med dijaštvom svojega oddelka in med vsemi drugimi uživa velik ugled ne samo zaradi globine svoje znanstvene izobrazbe, temveč tudi zaradi svojega poljudnega, priprostelega nastopa. Upajmo, da smo po odstopu univ. prof. Ramovša dobili na njegovo mesto pravega moža, ki bo znal varovati pravice, svoboščine ter znanstveno-pedagoški pomen slovenskega vseučilišča.

odlični član Jugoslovanske nacionalne stranke, v svoji znani izjavi odločno zavrnil tako podtikanje protinacionalnosti in protidržavnosti opozicijskim strankam. Za »Jutrovc« pa to seveda, kakor vidimo, ne velja in bo naprej uganjalo svoj politični cinizem, da bi ohranilo sebe, oziroma svojo stranko čimdalje na — hvalabogu danes le še bolj doždevni nego resnici — oblasti. Očitno se vedno živi v minulem praviljenem kraljestvu, ko mu je bila dana možnost, da je smelo politične nasprotnike napadati z najhujših kazni vrednimi »separatističnimi« da bi se bili mogli ti braniti. Takrat seveda ni bila nobena umetnost tirati politični cinizem do vrhunca, toda, če je list že tako vajen svojih metod, kar avtomatično vrta dalje svoje raglje, čeprav bi moral zapaziti, da se se časi izpremenili. Bilo bi pa vseeno dobro, če bi se »Jutrovc« vsaj v dvajseti uri zavedlo ne samo, kako je tak način borbe z nasprotnikom nemoralen, ampak tudi, kako zelo se z njim smeši, ker duševno obzorje se je pri nas že tako razširilo, da tudi na najbolj zaostalega človeka ni več mogoče s takimi metodami vplivati. Saj vemo, da se nacionalno mišljenje kaže predvsem v delih, če pa kdo premoči delovanje »Jutrovič« političnih prvkov samo, rečimo, na finančnem in gospodarskem polju bivše režimske politike, ko so ti prvaki z absolutno oblastjo in močjo, od nobene opozicije nemoteni za narod delovali, in se oze po tem »nacionalnem« pogriscu, ga mora obiti strah in groza...

Zato iskreno želimo, naj bi »Jutrovc« nehala s svojim dosedanjim pisanjem. Saj nam s strankarskega stališča ta stopnjevanje politični cinizem, ki bržčas izvira samo iz zavesti, da politična ladja tone in da si je treba dati poguma, more le koristiti. Ker pa postavljamo više naš slovenski kulturni nivo in ker nam je tudi države več ko korist, ki nam jo je ali bo mogoče izvleči iz nasprotnikove slepote, zato upamo, da se bo vendarle posrečilo likvidirati politično herbo s sredstvi, kakor jih še vedno uporablja »Jutrovc«. Razni politični tabori, če so postojena prepričanja, ostanejo in so v medsebojno kontrolo v korist — nedostojno in resnico začele pisanje pa moralno in kulturno kvari ves narod.

Iz notranje politike

Kako je nastala enotna JNS lista za volitve dravskih senatorjev

Prejeli smo:

Apelirajoč na Vašo lojalnost, Vas prosim, da izvolite popraviti netočne navedbe v nedeljskem »Slovenec«: poročilo »Kako je nastala enotna JNS lista za volitve dravskih senatorjev« (v rubriki »Iz notranje politike«). Netočno je, da sem postavil lastno kandidatno listo, marveč sem sprejel kandidaturo na dveh kompromisnih listah, ki sta jih postavila gg. minister Pucelj in nar. posl. Petovar. Tudi nisem na banovinski konferenci JNS v Ljubljani izjavil, da bom predložil osrednjemu vodstvu JNS v odobritev tisto listo, ki bo na konferenci dobila večino glasov. Zato svoje »obljube« nisem mogel »menjati« z izjavo, da bom predsedstvu JNS predložil obe listi v končno rešitev. Samo to sem namreč v resnici izjavil.

Z odličnim spoštovanjem
dr. Albert Kramer

Jugoslovanski dr. Schacht. G. Jovan T. Marković je v »Vremenu« napisal komentar k programatičnemu govoru finančnega ministra Stojadinovića.

Reforme v rjavi Nemčiji

Vsa oblast v Berlinu

Ustanovitev senata - Konec autonomij - Vzhodnega pakta ne

Berlin, 21. jan. c. Jutri, 22. t. m. se vrne državni predsednik in zvezni kancler Hitler iz Bavarske v Berlin. Zvečer, 22. t. m. bo namreč v hotelu »Kaiserhof« v Berlinu velika slavnostna večerja, ki ji bo predsedoval Hitler in katere se bodo udeležili vsi nemški in inozemski dostojanstveniki. Ta večerja bo prirejena na čast obletnice ustanovitve III. nemškega cesarstva.

Državni predsednik pa se ne vrača v Berlin samo zato, da predseduje temu svečanemu trenutku. V četrtek bo namreč predsedoval zelo važni seji vlade, na kateri bodo sprejeli važne sklepe v notranji in zunanji politiki. Na tej seji bo namreč sprejet in izdelan podrobni načrt za popolno reformo nemške uprave. Nemški notranji minister Frick je danes že sprejel častniške in jim izjavil, da bo Nemčija poslej razdeljena v 20 upravnih enot, katerih posamezne ne bodo mogle presegati več ko 4 milijone prebivalcev. Vsa državna oblast bo centralizirana v Berlinu. Ta izjava notranjega ministra je vzbudila precejšno senzacijo, posebno med inozemskimi častniki. Baje pa si narodni socializem še ni popolnoma na jasnem, kako zaostati nekaterim tradicionalnim stremljenjem nekaterih nemških dežel, ki so tako ljubosumne na svojo avtonomijo. Zato je Hitler sklenil, da bo na isti

seji predložil, da se v Nemčiji ustanovi senat in da bo ta senat odlej naprej stalno zasedel v Monakovem. To bi bil zadnji poklon bavarskemu samoljubju.

V zunanji politiki pa je treba pričakovati, da bo vlada sklenila, da sploh ne odgovori na zadnje francosko noto glede sklenitve vzhodnega pakta. Nemško zunanje ministrstvo je že sklenilo, da položi to noto ad acta. Nemška vlada je prepričana, da je že dovolj čisto izjavila, da hoče živeti s Francijo v miru. Nemčija hoče samo skleniti s Francijo dvostransko nenapadno pogodbo, ne da bi se pri tem obravnavala vprašanja, ki se tičejo vzhodne in srednje Evrope. Nemčija hoče sedaj po zmagi v Posarju vztrajati na tem subjektivnem stališču.

Požar na ladji

Newyork, 21. januarja. AA. Tukanje prijetniško poveljstvo je dobilo radiogram z britanskega parnika »Valverde« (SSCO ton), ki se nahaja blizu Portorica, da je na parniku nastal ogenj. Objel je tudi reševalne čolne. Kmalu nato je poveljstvo dobilo radiogram nemškega parnika »Sardania« s sporočilom, da je krenil proti kraju nesreče, da pomagata parniku v stiski.

Rudarjeva temna usoda...

Nesreča v rudniku „Balkan“ pri Zaječaru

Včeraj ob 8 zjutraj je eksplodiral plin v drugem rovu ter zasul večje število rudarjev — Danes ponoči so potegnili iz rova 11 mrličev in 7 težko ranjenih — Pogrešajo še vesti o 6 rudarjih

Belgrad, 21. januarja. m. Davi okoli 8 se je zgodila v rudniku Srbski Balkan blizu Zaječara velika rudniška nesreča, pri kateri je izgubilo življenje veliko število rudarjev. V drugem rovu, v katerem so danes kopali premog, je ob tej uri izšlo neznanih vzrokov eksplodiral metan. V trenutku eksplozije se je čulo na površju samo vedno grmenje, kmalu pa se je začel iz rova dvigati dim. Vsem je bilo jasno, da se je v rovu zgodila nesreča, ki je zahtevala več človeških žrtev. Reševalno moštvo se je takoj podalo na delo, ki je bilo zelo nevarno in težavno, ter je bilo treba ravnati previdno, da bi ne prišlo do nove eksplozije. Delavci so počasi odkopavali velike plasti rude, ki je zasula del rova, ter so iskali nesrečne žrtve. Do nocoj so privlekli iz rova do sedem težko ranjenih rudarjev in 11 mrličev. Na lice mesta v rudnik »Srbski Balkan«, ki je last bivšega ministra Gjordja Genčica, oddaljen od Zaječara 10 km, se je podala komisija, sestavljena iz rudarskih inženjerjev in zastopnikov Bratovske skladišnice ter tamkajšnji okrajni načelnik. Prišla je preiskovati vzroke nesreče. S strani ministrstva za gozdo in rudnike je bila zvečer istotako poslana na lice mesta posebna strokovna komisija, ki ima od ministrstva nalog, da strokovno ugotovi vzroke te nesreče. V komisiji sta načelnik za rudarstvo ing. Bosak in rudniški inženjer Gojković. S komisijo sta potovala tudi s strani ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, ki je

nesrečnim družinam nakazalo kot prvo pomoč 10 tisoč dinarjev, načelnik oddelka za socialno skrbstvo Dušan Jeremić ter zastopnik notranjega ministrstva. Kolikor je sedaj znano, je bilo za časa eksplozije metana na delu 24 rudarjev. Vse te rudarje bi bila kmalu prišla izmenjati druga skupina. Točnih poročil o veliki nesreči nima še niti lastnik rudnika Gjorgje Genčić.

Uradno poročilo

Belgrad, 21. januarja. AA. Po brzojavnih in telefonskih vestih iz prenogokopa »Srbski Balkan« pri Zaječaru se je danes okoli 8 zjutraj pripetila v rovu št. 2 iz doslej neznanih vzrokov eksplozija metana. Pri tem je našlo smrt 11 delavcev, 7 jih je po ranjenih. Ministrstvo za gozdo in rudnike je poslalo strokovno komisijo, da dožene vzroke nesreče. V komisiji sta načelnik inž. Bosak in rudarski inž. M. Gojković, komisiji se bo pridružil tudi načelnik ministrstva g. Perović, odposlanec notranjega ministrstva. (Iz kabineta ministrstva za gozdo in rudnike.)

Katovice, 21. jan. c. Zaloigra v rudniku še ni končana. Devet nesrečnih rudarjev je zasul 40 m dolg plaz. Reševalci so sedaj po 36 urah odkopali prvega rudarja, seveda mrtvega. Ostalih osem trupel še niso odkopali.

Slovensko smučarsko prvenstvo Na Pokljuki se že zbirajo

Pokljuka, 21. jan.

Za tekme na Pokljuki sta javila svoj prihod tudi ministri dr. Auer in dr. Marušić. Dr. Auer je napovedal svoj prihod za četrtek, dr. Marušić pa za petek. Pričakujejo se pa tudi ostali zastopniki in predstavniki naših civilnih in vojaških oblasti.

Brez Poljakov

Kakor je »Slovenec« že pred tremi dnevi poročal, so se Poljaki odločili, da ne pošljejo svoje skupine na jugoslovansko smučarsko prvenstvo na Pokljuko. Naši Zimsko-sportni zvezi o tem do danes sicer ni bilo ničesar znanega. Tako so člani zvezinega odbora, ki so zbrani na Pokljuki, še do danes upali, da bodo Poljaki vendarle prišli. Ker pa Poljakov tudi do večera ni bilo, je vest, ki jo je prinesel »Slovenec« že pred nekaj dnevi, bila črpna iz zanesljivega vira in resnična (gl. Sportno rubriko na 7 str.). Postopanje poljske zimsko-sportne zveze je naletelo v sportnih krogih na splošno obsodbo. Posebno so ogorčeni člani in vodstvo češkoslovaške skupine.

Spremembra za štafeto

V današnjih večernih urah je zvezino tehnično vodstvo nekoliko spremenilo državno reprezentanco za štafeto ter odredilo sledečo postavbo: Jansa, Bole, Knap, Vebler in Jakopič Avgust. Češka reprezentanca je sestavljena takole: Musil, Barton, Novak, Kadavi in Šimunek. S prihodom Čehoslovakov se je pokazalo, da so vsi v odlični formi. Treniral jih je Norvežan Ainer na Visoki Tatiri in se je njihov trener o svojih tekmovalcih izjavil nad vse pohvalno. Splošno prevladuje med našimi tekmovalci prepričanje, da bodo morali kljub svoji požrtvovalnosti in borbenosti kloniti pred odlično češkoslovaško ekipo morda celo za kakih 20 minut (v štafeti). Danes so češkoslovaški tekmovalci preskušali sneg. Vsak tekmovalec je

Klukasta agitacija

Praga, 21. jan. b. V vladnih krogih je nastalo veliko vznemirjenje zaradi včerajšnjega zborovanja predstavnikov nemškega društva v Karlovih Varih, na katerem se je v zvezi s saarskim plebiscitom govorilo o tem, da bi bilo potrebno izvršiti plebiscit v nemških krajih na Češkem, ker bi bil izid enak, kakor je bil v Posarju. Govorilo se je v imenu 3.509.000 Nemcev, ki ne morejo živeti na Češkoslovaškem, ker za njih ni enakopravnosti ter zahtevajo na podlagi samoopredelne plebiscit. Vlada zbira sedaj potrebne podatke in bo proti inicijatorjem tega zborovanja ukrenila zakonske korake.

Bolgarijo davijo upniki

Sofija, 21. jan. b. Med Bolgarijo in Zvezo narodov je prišlo do nesporazumov zaradi višine odplačil bolgarskih dolgov v inozemstvu. Kakor znano, je bolgarska vlada v mesecu novembru lani odpovedala svoj sporazum z inozemskimi upniki in prosila Zvezo narodov, da prouči finančno in gospodarsko stanje Bolgarije. Zaradi te ankete je finančni odbor Zveze narodov predložil Ligi poročilo o gospodarskem položaju Bolgarije, ki ga je Svet Zveze narodov sprejel in odobril. Poročilo še ni objavljeno v Sofiji, iz izjav, ki jih je podal bolgarski ministrski predsednik, pa se vidi, da Bolgarija tega poročila ne more in noče vzeti v vednost. Bolgarija ugovarja, da strokovnjaki niso proučili vestno stanja Bolgarije in bolgarske narodne banke, temveč so svoje delo izvršili le polovičarsko. Bolgarska delegacija se že danes vrne v Sofijo in bo morda še nocoj sklicana seja vlade, na kateri bodo sprejeti nadaljnji sklepi glede transfrnih vprašanj. Dvomijo pa, če se bodo inozemski upniki sploh hoteli pogajati z Bolgarijo in če ne bodo zahtevali, da se kot temelj za pogajanja vzame poročilo od strokovnjakov odbora Zveze narodov.

Bela Kun v Angliji

London, 21. jan. AA. Današnji »Sunday Express« poročuje senzacionalno vest, da se Bela Kun, ki je bil svojčas predsednik sovjetske vlade, ki je vladala 1919. leta na Madjarskem 135 dni, pripravila v Veliko Britanijo. List poroča dalje, da se je Bela Kun skrivaj podzaj na Danskem in da se je po vsej priliki pod tujim imenom že vkrca za Veliko Britanijo. Iz Londona so o tem obvestili vse pristajniške policijske oblasti v Veliki Britaniji. Londonska policija ima haje podatke, iz katerih izhaja, da je Bela Kun stopil v stike z najskrajnejšimi tujimi elementi v Veliki Britaniji, da z njimi pripravi atentate med velikimi svečanostmi, ki bodo maja in junija v Londonu in po vsej Veliki Britaniji zaradi 25 letnice vladanja Nj. Vel. kralja Jurija.

Današnja vremenska napoved: Oblačno. Porast temperature. Sneg.

Proga v smuku

Velike preglavice je delalo vodstvu trasiranje proge za smuk. Zvezni funkcionarji so že na več mestih skušali trasirati primerno progo, vendar se jim to zaradi hudega vetra, ki brlje v višjih vrhovih, ni posrečilo. V višjih legah, zlasti na 2132 m visokem Draškem vrhu, kjer so prvotno nameravali trasirati progo, je sneg takorekoč popolnoma »zabetoniran«. Poleg tega pa bi tekmo oval hudi veter, ki tam skoraj neprestano brlje.

Danes je tehnični odbor končno sklenil, da se vsi tekma v smuku izpod 1980 metrov visokega Lipanskega vrha. Proga, ki bo imela približno 300 do 400 m višinske razlike na Lipanski planini. Tudi ta proga je popolnoma »zabetonirana«, vendar pa tam ni tako hudega vetra, kakor na sosednjih vrhovih. Kot absoluten favorit za smuko velja Nemec Harter, ki je treniral naše moštvo na Krvavcu. Harter pravi, da naši fantje v tehničnem oziru ne zaostajajo daleč za njim.

Težave poročevanja

Žalibog se Zvezi do danes ni posrečilo doseči, da bi se telefon vsaj za časa tekmovalstva podaljšal od Mrzlega studenca do smučarskega doma. Tako morajo poročevalci hoditi k telefonu na 2 in vol kilometra oddaljeni Mrzi Studenci, kar se je dosedaj pokazalo kot edina hiba. Funkcionarji Zveze pa zatrjujejo, da se bo tekmo jutrišnjega dne, torej v torek telefonski vod podaljšal od Sport-hotela na Pokljuko.

Proglas Jadranske straže

Split, 21. jan. Izvršni odbor Jadranske straže razglašajo: V duhu ideje, ki jo je Jadranska straža prva poudarila v svoji reviji v številki, posvečeni spominu viteškega kralja Zedinitelja, v članku »Oplenac — sveto mesto Jugoslovancov« in pri izvršitvi sklepa, da njena organizacija na kar največjaščini način izkaže čast umrlemu kralju in največjemu ideologu jugoslovanske pomorske zavesti, je izvršni odbor sklenil prirediti na Djurdjev dan, 6. maja t. l., iz vse države veliko romanje Jadranske straže na Oplenac. Kot zunanji simbol te ideje bo Jadranska straža položila pri tej priliki pred kraljevim grobom spomin z Jadrana, in sicer svetilko, ki visi s svoda. Osnova školjke same je v obliki Karagjorgjeve zvezde. Iz nje segajo 4 kljuni starih galej; vse skupaj pa tvorijo školjko. Na kljunih so klasični pomorski bojovniški liki. Iz školjke se vije svetilnik, v katerem večno žari lučka: naša zaobljuba, da bomo čuvali kraljevo poslanstvo. Na kljunih galej so pritrjene verige, ki se shajajo v kraljevski kroni, ki zaključuje visoko svetilko in visi s stropa. Vsa svetilka je okrašena s staro dalmatinsko ornamentiko in s stiliziranimi simboli.

Osebnosti

Be'grad, 21. jan. Premeščen je iz Črnomlja kot višji svetnik k načelniku novomeškega okraja v 5. skupini dr. Božidar Kišelj. Za višjega pristava Doma narodnega zdravja na Sušaku pa je po višan dr. Emil Hinko.

Belgrad, 21. jan. m. Za dnevničarja pri izsejenskem oddelku v ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje je bil postavljen absolvirani jurist Vilko Bojč.

Belgrad, 21. jan. m. Radi mraza, ki je vladal tu te dni, je zamrznila Donava v dolžini 45 km.

Drobne vesti

Davos, 21. jan. c. Danes je v tekmah za svetovno prvenstvo v hokeju Češkoslovaška porazila Belgijo z ogromnim rezultatom 22:0.

Halifax, 21. jan. AA. Angleški ladji »Huron«, ki jo je vrglo na nedostopne kleti in je že 48 ur v hudi stiski, se zmerom ne morejo priti na pomoč. Treba bo počakati, da se morje pomiri, potem bodo šele mogli rešiti 9 mojih posadkarjev.

Pariz, 21. januarja. AA. Iz Berlina poročajo, da se je po vestih iz Moskve prebivalstvo tega mesta od leta 1931 povečalo za en milijon. Danes šteje Moskva 3.600.000 prebivalcev. Prebivalstvo Leningrada pa je v zadnjih dve letih naraslo na dva milijona.

Peking, 21. jan. c. Napetost med Kitajsko in Japonsko je nekoliko popustila. Uporni general v pokrajini Hahar je namreč dal povelje četam, ki so vpadle v Jehol, da se morajo takoj umakniti iz Mandžurije.

Varujmo pošteno slovensko dekle

Nevarnost za kmečka dekleta v mestu dokazuje policijsko poročilo - Prizadevanje plemenitih krščanskih organizacij

Ljubljana, 21. januarja.

Ako pogledamo besedilo večine slovenskih narodnih pesni, ako smo navzočni pri petju naših narodnih motivov, vedno nam vstaja pred očmi slika pristnega slovenskega dekleta, ki so ji te pesmi posvečene. Saj razen verskih motivov in nekaj drugih naša narodna pesem skoraj ne opeva ničesar s tako vneto kakor slovensko dekle, toda ne samo njene lepote, temveč tudi njen globoko etično zasnovan lik, vreden ljubezni in spoštovanja zaljubljenega mladeniča, ki jo v lirskih tonih snubi za svojo bodočo ženo. Neredko se med toni pojavljajo tudi žalni zvoki o nekoč visoko vrednem, sedaj pa zapeljanem dekletu. Naš narod, čigar duša je bila dolga stoletja vložena v narodno pesem, je povedal s tem, da je njegov ideal žene in dekleta ostal vedno isti: čista, neporečna žena, vredna mati in ljubeča spremljevalka skozi življenje. Sicer v naših časih ne gledamo na našo vas z istimi romantičnimi očmi kakor nekoč, temveč so se naši pogledi na podeželsko življenje spremenili in popravili v marsičem, vendar pa nam je še ostalo prepričanje, da je jedro slovenskega dekleta ostalo v vasi in ob primerni vzgoji tudi v mestih še zdravo in moralno na visoki stopnji. Razveseljivi dokazi cvetočega verskega življenja nas o tem tembolj prepričujejo.

Pojav, ki pa je bil v prejšnjih časih redek in osamljen, se je danes pričel množiti z grozečo naglico. Boda na deželi, večanje prometa, naraščajoča industrializacija ter druge okolnosti so povzročile odtok dežele v mesto, v industrijske kraje. Kakor je žalostno, da beži mladi moški svet z dežele v mesto, tako je še bolj žalostno, da se podaja na to skoraj brezupno pot toliko ženske mladine, ki je izpostavljena še vse hujšim nevarnostim kakor moški. Zdravo kmetijsko dekle, ki je poprej iskalo službe v mestu, je ostalo z izjemami moralno zdravo, ker je bila tudi družba, ki jo je sprejela, moralno zdrava. Pojavile so se sicer sem in tja zlorabe, ki pa niso veljale za celoto. Po vojni se je to stanje znatno poslabšalo. Srednji sloj ne more več najemati v takšni obliki gospodinskih pomočnic, ponudba deklet na delovnem trgu je vedno večja, ker je beg z dežele v mesto vedno hujši. To vse povzroča padanje morale med dekleti, ki se zatekajo v mesto. V mestu vidimo stalno rastočo nemoralno in to ne med tistimi sloji, ki so kolikor toliko še dobro zagotovljeni, ker ti svojo nemoralno lažje skrijejo, temveč prav na dnu družbe, katere morala je izpostavljena javnosti. In žrtve nemorale te družbe so po večini zdrava kmetijska dekleta, ki so prišla za poštenim zaslužkom, čeprav skromnim, pa jih je beda potisnila v kremeplje izrabljalcev. Suhoparna policijska statistika, ki jo je te dni izdala ljubljanska policija za leto 1934, ugotavlja, da je policija zaradi nemorale prišla 351 deklet, od teh jih je morala oddati v bolnišnico 42, v prisilno delavnico 18, sodišču pa 241. Zazname-

novanih deklet je bilo lani sicer diskretnim policijskim madežem 167, med temi je bilo — 67 začetnic. Le malo je bilo med temi takih, ki so iz mesta doma, temveč tudi med starejšimi je bila večina nekdanjih kmetijskih deklet, med začetnicami pa skoraj vse. In še pravi policijska statistika: »Vzrok prostitucije je v pretežni večini brezposelnost in revščina, pri mladih pogosto tudi zapeljavnost po starejših prostitutkah.« Te strašne številke govore bridko resnico, zakaj kako neprimerno večje število deklet je samo v Ljubljani, koliko pa še v ostalih slovenskih mestih in koliko na jugu, ki so izpostavljena izrabljanju, moralnemu, duševnemu, telesnemu, delovnemu, za katere pa policija ne ve in ne more vedeti.

Naša javna vest tega zlorabljanja dopustiti ne more in ne sme. Krščanska dobroteljskost je že vsa desetletja posvečala skrb za zapuščenost in ogrožena dekleta veliko pozornost in vso skrb. Saj imamo v Ljubljani že nad 40 let ustanove, ki skrbje za ogrožena dekleta, jim v stiski nudijo prenočišča in hrano ter skrbje za njihove pravice. Toda delo na tej komaj malo zorani njivi še dolgo ni popolno, ko je toliko duš v nevarnosti. Mednarodna ženska zveza je izdala v boju proti prostituciji oklic na človeštvo: Cesar ne želiš, da bi kdo storil tvoji sestri, ne stori nobeni ženski! Slovensko katoliško ženstvo pa gre še globlje, zakaj ono ve, da gre za duše! Toda domovi, ki jih imajo krščanske dobroteljske organizacije v Ljubljani, ne zadostujejo. Pogosto se dogodi, da pokvarjeni izzbijajo neizkušeno dekle že kar na kolodvoru, ali pa pozneje, ko dekle sredi mesta ne ve, kod in kam. V zadnjih letih je v tem

oziru opravil ogromno delo ljubljanski kolodvorski misijon, ki je bil ustanovljen 1. aprila 1932. Dal je nad 10.000 nasvetov ženam in družinam ter rešil nešteto deklet propasti. Da se to delo še bolj poglobi, je bilo ustanovljeno pomladi 1933 v Ljubljani Društvo za varstvo deklet, ki je v svoj delokrog prevzelo vse dotedanje delo kolodvorskega misijona, pisarne in zavetišča ter je ustanovilo tudi posredovalnico za službe in delo.

Dasi skoraj brez vidne reklame, je javnost spoznala velik in blagodejni pomen tega društva in ga po možnosti podpira, dasi društvo zadeva tudi na marsikatero oviro. Kako velik ugled si je društvo že preskrbelo, dokazuje nedeljska prireditel v Unionu, katere se je udeležilo občinstvo v tako velikem številu, da je napolnilo dvorano, med temi tudi škof dr. Rožman in drugi katoliški odličniki, zlasti pa gospodinje in pa hvalažna dekleta v prav velikem številu. (Poročilo o tej lepi prireditvi je priobčil že včerajšnji »Poned. Slovenec«.) Na prireditvi so z vneto sodelovali: mali križarji, pevsko društvo »Ljubljana« s solisti, p. Krizostom in p. Ačko, zlasti pa je podčrtala velik idejni pomen, globoko socialno in nacionalno važnost ter delo Društvo za varstvo deklet tajnica gđe. Lebarjeva.

Skrb za lepšo bodočnost naše ženske mladine, zlasti tiste, ki beži z dežele v mesta in industrijske kraje za zaslužkom, je splošna narodna dolžnost in dolžnost nas vseh, je, da delo omenjenega društva z vsemi močmi podpiramo ter s tem skrbimo svojemu narodu za lepšo bodočnost, združeno z boljšo moralno in boljšimi socialnimi življenjskimi pogoji.

Velike ugodnosti za obiskovalce Pohorja

Za katere železniške postaje in domove na Pohorju veljajo ugodnosti

Maribor, 21. januarja.

Svoječasno smo poročali, da je Tujskoprometna zveza v Mariboru pokrenila akcijo, da bi se Pohorju priznal značaj klimatskega okrevališča. Akcija je uspela in od 15. februarja naprej bo Pohorje klimatsko zdravilišče. Praktično se je zlasti rešilo vprašanje izdajanja potrdil o bivanju, ki bi jih po prvotnem načrtu morale izdajati občinske oblasti, po novem pa jih bodo izdajale uprave pohorskih postojank, le v Ribnici na Pohorju jih bo izdajala občina. Seveda bodo morale uprave domov voditi točno evidenco o posetnikih ter vestno vršiti poverjeno nalogo. Za končne izhodne postaje na Pohorje veljajo po omenjeni odredbi železniške postaje Maribor glavni kolodvor, Ruše, Sv. Lovrenc na Pohorju, Brezno-Ribnica, Misljinje, Zreče, Orehova vas-Slivnica in Hoče. Potrdila o bivanju pa bodo izdajale postojanke: Pohorski dom, Mariborska koča, Sv. Bolfenk,

Ruška koča, Klopni vrh, Koča na Pesku, Senjorjev dom ter občinska uprava v Ribnici na Pohorju. Važno je tudi, da se ni treba obiskovalcu muditi vseh 10 dni na enem kraju Pohorja, temveč lahko potuje od enega doma do drugega, samo da biva skupno 10 dni na Pohorju. Tudi si lahko za povratek izbere drugo izmed omenjenih postaj in ne samo izhodne postaje. — Pohorje bo sedaj gotovo mnogo pridobilo in z njim vzporedno tudi dolinski kraji, zlasti še Maribor, kjer se bo vsak obiskovalec pohorskih postojank ustavil.

Ustanovni občni zbor „Filozofskega društva“

strokovno-znanstvenega društva s sedežem v Ljubljani, dovoljenega od kr. banske uprave v Ljubljani z odlokom II No 27061/2 z dne 14. decembra 1934, se bo vršil v nedeljo, dne 27. januarja ob pol 11. Kraj občnega zbora bo objavljen pozneje. Namen društva je vsestransko pospeševanje raziskavanja posameznih filozofskih disciplin (n. pr. dušeslovja, sociologije itd.), izdajanje znanstvenega filozofskega časopisa in publikacij, razširjanje filozofske izobrazbe, prirejanje predavanj in podobno. Član društva lahko postane vsakdo, ki se na polju filozofije kakorkoli udejstvuje ali se zanjo le zanima. Prijave za pristop v društvo in morebitne predloge sprejema pripravljalni odbor (Univerza, filozofski seminar). Pripravljalni odbor.

Racija na sodniji

Maribor, 21. jan.

Ze dalje časa so opazovali na sodniji, da zahajajo k razpravam številni sumljivi tipi, ki zvesto spremljajo potek procesov in zlasti živahno komentirajo zagovore obtožencev. Tako je postala razpravna dvorana na sodniji pravcata šola za razne s paragrafi obtožene mlade ljudi, ker so se utili svojevrstne juristarije. Sodniki so celo opazili, da se znanjo taki tihi čisto drugače zagovarjati, kadar pridejo sami na zatožni klopi. Radi tega je sodišče opozorilo policijo na omenjeni pojav in danes so napravili po vseh razpravnih dvoranah okrogne sodišča racijo. Policijski stražniki so se postavili ob vratih, detektivji pa stopili v dvorane in kar med razpravami so pobirali osumljence. Uspeh je bil naravnost presenetljiv. Se preden se je raznesel po sodišču glas, kaj se godi, že je bilo vse končano, rezultat pa je bil 50 aretiranih ljudi — mladičev in raznih starih policijskih znancev, ki so jih straž-

† Polkovnik Švabič

Ljubljana, 21. januarja.

Iz Belgrada je prišla žalostna vest, da je tam umrl polkovnik g. Štefan Švabič, rešitelj Ljubljane leta 1918, pred italijansko invazijo. Da smo pred italijansko okupacijo v prvih trenotkih po razpadu avstroogrske monarhije rešili večji del Kranjske z Ljubljano vred, gre prva zasluga g. polkovniku Švabiču. G. polkovnik Švabič je bil med svetovno vojno od Avstrije ujet in odpeljan v mukepolno ujetništvo na Solnograško. Od leta 1910, ga ni bilo več domov. V balkanski vojni je spremljal kot adjutant kralja Petra Velikega Osvoboditelja, nato pa se je boril v svetovni vojni. Petim letom strašne vojne je dodal sovražnik še tri leta še strašnejšega ujetništva, polnega strahu, kaj bo z njegovo domovino. Po razpadu Avstrije je prišel v Ljubljano, kjer ga je tedaj narodni svet prosil, naj varuje Ljubljano pred bežetimi oboroženimi četami avstrijske vojske in naj ustavi prodiranje italijanskih čet. S polkovnikom Švabičem je prišlo okoli 700 mož, med temi dve tretjini častnikov. Polovico je poslal v Zagreb, druga polovica pa se je oborožila v Ljubljani in razorožila madjarske pehotne in artiljerijske čete, ki so se vračale domov. Hrabri Srbi so kar zrastle, ko so dobili orožje v roke in polkovnik Švabič je povedal, da jih sploh potem spoznal ni, tako so se spremenili. Nič ne ni mislil na dom, ženo in otroke. Čutili so, da branijo zopet svojo veliko domovino. Polkovnik Švabič je razdelil svoje skromne čete v oddelke, ki so se večali z dobrovoljci, in jih poslal proti Vrhniku in Škofji Loki, potem pa poslal italijanskemu poveljniku nad Vrhniko naslednji poziv:

»Vojska kraljevine Srbije je v imenu antante zasedla ozemlje Ljubljane. Imam ukaz prepričati vsak pohod čet v to pokrajino. Neprijetno bi mi bilo, če bi moral pri izvrševanju tega povelja uporabiti orožje, za kar sem pooblaščen. Srbska vojska odklanja vsako odgovornost, če bi prišlo do prelivanja krvi. Zato prosim komandanta, da odredi, naj se zavezuješka italijanska vojska ustavi na razvodju Save in Soče, dokler kraljevska srbska vlada ne uredi tega vprašanja s kraljevo italijansko vlado. — Poveljnik srbskih čet v Sloveniji polkovnik Švabič.«

Italijanski poveljnik se je kar začudil, kako so mogli Srbi priti v tako naglem času tako daleč. Polkovnik Štefan Švabič je v resnici ustavil ogromno italijansko armado, ki je prodirala zlasti pod belo zastavo v naše kraje.

»Slovenec« *od 15. novembra 1918 poroča na prvi strani pod naslovom: »Srbski poveljnik poslal ultimatum italijanski vojski. Oborožen odpor. — Italijani ne smejo dalje prodirati.«*

»Poveljnik srbskih čet v Ljubljani, podpolkovnik Švabič, je po naročilu Narodnega veča SHS v Zagrebu in in načelnika srbskega generalnega štaba vojvode Mišića poslal posebnega parlamentarja k italijanskemu generalu v Logatec z naslednjo noto, nakar navaja dobesedno zgoraj omenjeno noto. Noto pa piše »Slovenec«: Italijanski general je bil iznenaden, ko je prečital noto in je začuden vprašal, kako je prišla srbska armada v Ljubljano. Opravičeval se je, da ni vedel natančno, kod teče demarkacijska črta in da se hoče na vsak način strogo držati črte, ki je bila določena v premirju. Objubil je tudi, da noče prodirati proti vzhodu, posebno, da ne napravi nobenega koraka bližje Ljubljani.

Kakor smo poučeni, obstane italijanska vojska na črti: Vrhnika-Borovnica-Lenart-Dobričji vrh-Okilje-Rakek-Vrh Nadišek.« Tedanje poročilo »Slovenec« *dokazuje, da smo se že pred 16 leti zavedali vse dalekosežne važnosti odločnega koraka sedaj pokojnega polkovnika Švabiča.«*

★

Slovenski narod bo spominu polkovnika Švabiča ostal trajno hvaležen.

Ptički so prišli kar sami v kajbico

niki držali v šahu na koncu hodnika, dokler niso detektivji končali podjetja. Ljudje s sodišča so z nekakšnim strahom opazovali to čudno zbirko, ki se je pod močno policijsko eskorto napotila po mestnih ulicah na policijo ter zbijala povsod pozornost. Na policiji so jim na kriminalnem oddelku izprašali vest. Bili so številni med njimi, ki so jih takoj izpustili, ker niso imeli ničesar na duši, razen, da so se šli v sodno dvorano gret. Večino so pa obdržali v policijskih zaporih. Bilo je celo med aretiranci več takih, ki jih je policija že dolgo iskala po mestu, pa so se varno skrivali v senci paragrafov kar na sodniji.

— Pri boleznih srea in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadli, kapi zasigura »Franz Josefov« *grenčica lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora.*

Mednarodni avtomobilisti v Ljubljani

Ljubljana, 21. januarja.

Kakor smo napovedali, so prišli danes v Ljubljano udeleženci 14. velike mednarodne avtomobil-ske prireditve »Rallye Monte Carlo«, ki predstavlja nekako zvezdno tekmo z vseh strani in skrajnih koncev Evrope. Središče te zvezde pa je Monte Carlo na francoski rivjeri. Ena teh prog, to je iz Palerma čez Padovo, je vodila tudi skozi Ljubljano in dalje na Dunaj. V Palermu je bilo prigašenih 35 tekmovalcev, pričelo jih je pa tekmovali samo 29. Med potjo je imel en avtomobil karambol, drugi pa se je v Italiji poneorečil. Telesnih poškodb ni bilo, pač pa so bila pokvarjena vozila.

V Ljubljano je davi dospelo 11 avtomobilov o pravem času. En avtomobilist je prišel z zamudo, ker je zgrešil cesto in je hotel mejo prekorčiti pri Hotederšici, kar pa ni bilo mogoče, ter se je moral vrniti čez Vipavo nazaj proti Planini. V naših krajih so imeli avtomobilisti ceste ugodne, kar je napravilo namreč ugoden vtis, ker so se morali nasprotno boriti v Italiji z velikim snegom. Zlasti med Rimom in Padovo so se morali boriti s težavami, ker je v Apeninah zapadel visok sneg.

Določeno je bilo, da pred 9.22 ne sme zapustiti Ljubljane noben avtomobil. Vseh 18 avtomobilov je prišlo pravočasno, in sicer prvi štirje avtomobili že ob 5.45. Torej so vozili iz Padove zelo naglo proti Ljubljani. Točno ob 9.22 je kontrola pričela z enominutnimi odmori spuščati avtomobile drugega za

drugim. Med udeleženci so bili Angleži, Francozi, Holandci, Avstrijeci in nekaj Italijanov. V Ljubljani so vozili po Tržaški cesti, Gradišču, vzdolž univerze pred Avtoklub in od tam po Selenburgovi ulici in Tyrševi cesti naprej proti Mariboru in Dunaju.

Udeleženci tekem so bili s tukajšnjo oskrbo prav zadovoljni. V Avtoklubu so bili pogostejši ter jih je pozdravil predsednik Praprotnik. Zahvalil se mu je predsednik holandskega Avtokluba, ki tudi sodeluje pri tekmah. Bili so zlasti zadovoljni, da niso bile naše ceste zasnežene. Na meji so bile naše carinske oblasti zelo vpludne in so v rekordnem času, to je v eni minuti, odpravile vsak avtomobil. V Ljubljani so bili presenečeni nad tukajšnjo gostoljubnostjo in organizacijo, posebno ker organizacija v drugih etapah ni bila vzorna. Med tekmovalci sta bili tudi dve dami, od katerih je bila ena Francozinja, poročena z Jugoslovonom Marinovičem. Vozila je pod francosko in jugoslovansko zastavo ter je izrazila srčno željo, da bi si pridobila častno zmago s svojimi barvami.

Kakor žujemo, je bila pot do Maribora in še naprej do Dunaja prav ugodna in se jim ni bilo treba boriti s prevelikim snegom. Kontrola tukajšnega Avtokluba se je zaključila ob 15.

Razen prej navedenih ni niti popoldne prišel v Ljubljano noben drug tekmovalni avto ter je pogrešanih 8 zaostalo v snegu med Rimom in Padovo.

Slovenec - kralj Eskimov

Po pismih slovenskega izseljenca Janeza Planinskega priobčuje Anton Podbevšek.

Na predavanjih, ki sem jih imel med potovanjem, kjerkoli sem se ustavil, sem opazil le štiri Slovence, dasi sem govoril tisočem in tisočem. Vsi prihajajo na moja predavanja, samo Slovenec se ne zdi vredno priti! No, tudi prav! Več nego polovico svojega življenja sem preživel med tujimi narodi, med katerimi sem si pridobil spoštovanje in ugled, zlasti med visoko izobraženimi Skandinavci, ki mi izkazujejo največje časti. Mesta, kjer se ustavim, se kosajo, kateri mi bo priredilo lepši sprejem! — mojih rojakov Slovencev, po katerih družbi sem toliko hrepenel, pa ni na spregled!

Toliko o tem; draga sestra! Dvakrat sem že moral odložiti pisanje in odgovarjati obiskovalcem na različna vprašanja. Zadnje dni so prinašali listi poročila, da sem s Tonyjem v bolnišnici, nakar so me prihiteli obiskat cele trupe ljudi tega polmilionkega mesta. To pismo sem pričel včeraj zjutraj in je že skoraj polno, ko ga šele dokončujem.

Snoči je sedelo okrog mene 30 zdravnikov in 30 strežnic do polnoči. Pazljivo so me poslušali, spraševali in ugibali, kako sem mogel naložiti toliko stvari v tako majhen čoln. Čoln drvi medtem naprej proti Missisipiju. Veslata 9 letna Inez in sopotnik 30 letni Franc O. Grady, rodom Kanadčan.

Dosedaj sem imel že 2000 obiskovalcev v enem tednu! Med njimi niti enega Slovence! Ko to pišem, je razpostavljenih okoli moje postelje vse polno mogočnih šopkov rož, ki so mi jih prinesli častilci. Strežnice so sama mlada dekleta. Pet

¹ Kdor pozna ameriško mentaliteto, se ne bo čudil ovacijam, ki so jih prirejali Planinsku.

jih streže izključno le meni. Marsikateri kranjski Janez bi se sprito tega napihnil, če ne bi poznal življenja takšnega, kakršno je v resnici.

In tako delam zgodovino čolnarjenja, ki je velikega pomena za Ameriko. Ze sedaj je moja vožnja s čolnom najdaljša, ki jo je kdo napravil. Zdrobil sem vse rekorde že preko 2000 milj.

Dovolj za danes, draga sestra! Upam, da Te najde to pismo pri najboljšem zdravju in zadovoljnosti. Sproči moje pozdrave staršem in bratom, istotako svojememu možu in otrokom. Bratu Tonetu povej, da sem šele pred kratkim prejel njegovo pismo. Prav tako tudi pismo brata Jakoba.

S stalnim naslovom Ti ne morem postreči, ker ga nimam. Upam, da se bom kmalu pozdravil s Tonyjem, nakar se bom takoj odpeljal v New

Orleans, Louisiana, do koder imam 750 milj daleč. Ako mi odgovoriš na to pismo, mi ga tja pošlji!

Inez je imela ves čas veliko srečo. Bolna ni bila niti en dan! In tudi nanjo kakor tudi na Tonyja ostajajo stanovske razlike brez vsakega vpliva. Res, izredno vesel sem ju! Naj prideta v to ali ono družbo, povsod se lepo obnašata in povsod si znata pridobiti pristrčnih prijateljev!

Končati moram, kajti bliža se ura, ko bom moral na operacijsko mizo zaradi grla. Operacijo moram seveda srečno prestati!

Zbogom in ostanite zdravi vsi skupaj!

Artic Chas. Planinshek
New Orleans, Louisiana, USA

Planinskeva otroka Inez in Tony s sankami, v katere so vpreženi psi

Nadaljevanje

Ljubljanske vesti:

Ženska bolnišnica v letu 1934

Kljub temu, da v splošnem število porodov tudi pri nas pada, se je na porodniškem oddelku ljubljanske ženske bolnišnice lani zopet dvignilo število porodov, in sicer za 96 napram leta 1933 in pa 4 napram l. 1932. Lansko leto je bilo sprejetih 1960 nosečih in od teh jih je rodilo 1878. Dejstvo, da število porodov v porodnišnici narašča, si lahko razlagamo na različne načine. Brez dvoma je, da slabo gospodarsko stanje naših družin sili matere, da prihajajo roditi v zavod, kjer jim je vse potrebno razmeroma poceni na razpolago. Od vseh žensk, ki rodijo na teritoriju Ljubljane, jih rodi 95% v ženski bolnišnici. Tako utegnemo Ljubljano kmalu šteti med ona maloštevilna mesta, v katerih sploh ni več porodov v domači hiši.

Število mrtvorojenih stalno pada. Lani je bilo le še 3,62% vseh novorojenčev rojenih mrtvih. Število otrok, ki so po porodu še v zavodu umrli, je padlo še nižje; znašalo je samo 2,78% vseh živorojenih. V prejšnjih letih je umrlo okroglo 4 do 5% živorojenih. Razmerje med moškimi in ženskimi je tako kakor povsod po svetu: dečkov se je rodilo 974, deklic pa 932.

Lansko leto je umrlo nekaj nad pol odstotka (0,53%) porodnic. Razen v letih 1932 in 1931 ni bila umrljivost še nikdar tako nizka. V vsej državi je umrlo na porodu 2340 žensk, to je med 0,4 in 0,5 odstotkov vseh porodnic. Umrljivost ljubljanske porodnišnice je torej le nekoliko višja nego je umrljivost v vsej državi, čeravno je v porodnišnici iskal pomoči večinoma oni del žensk, ki so imele kako težko porodno komplikacijo. Pri teh je umrljivost vedno višja nego pri normalnih porodih. V ženski bolnišnici je pri vsakem osmem ali devetem porodu potrebna večja porodniška operacija.

Kljub temu, da je bila lani umrljivost porodnic tako nizka, se je raznesla po Ljubljani govorica, da je v ženski bolnišnici izbruhnila epidemija porodniške sepe. Napram tej zlobni govorici je treba

poudariti, da so nekatere porodnice res umrle na infekcijskih boleznih, da pa pri nobeni ni bilo mogoče dokazati, da se je inficirala v bolnišnici. Pri tako ogromnem številu porodov se je doslej še vsako leto dogodilo, da je bilo več porodnic inficiranih. Če je število takih preseglo ono višino, ki je običajna na vseh porodnišnicah sveta, je ravnanje vedno ukrenilo najstrožje odredbe za onemogočitev nadaljnjih infekcij. Lansko leto tega ni bilo treba storiti.

Našim porodnicam je treba povedati, da kljub relativni varnosti v ženski bolnišnici, vendar ni potreba, da bi tudi one žene, ki imajo doma vse potrebno na razpolago, hodile v bolnišnico, ker se z naraščajočim številom porodov veča tudi nevarnost hišnih infekcij. Porodnišnica je že sedaj preobremenjena. Da se pridobi prostora za nove, morajo otročnice navadno že šteti dan po porodu vstati in sedmi dan oditi domov.

Na ginekološki oddelki je bilo sprejetih 1761 bolnic. Pri teh je bilo izvršenih 1045 operacij. V tem številu so vsele laparotomije (prerez trebuha), katerih je bilo 193. Na raku bolnih žensk je bilo 120.

Najvažnejša bolezen ginekološkega oddelka je splav, ki postaja od leta do leta bolj usoden za naše žensko. Lani se je v bolnišnici oskrbovalo 507 žensk zaradi splava oziroma zaradi neposredno iz splava izvirajočih komplikacij. Od teh žensk jih je umrlo 9, to je 1,8%. Vse so umrle za posledicami okuženja ob splavu. Če primerjamo to umrljivost z umrljivostjo porodnic, vidimo na prvi pogled, da splav zahteva ogromno število žensk. To je obupen znak naše dobe.

Tudi lansko leto je ženska bolnišnica spreminjala in izpopolnjevala svojo notranjo opremo. Uredila si je moderen oddelek za zdravljenje z žarki in si nabavila najmodernejši roentgen-aparat za diagnostiko.

Vrhnike. — 29 letnega mizarskega pomočnika je opazila cirkularna ter mu povzročila poškodbe na roki. — 30 letnega tovarniškega delavca Jakoba Zupančiča iz Sostrege je nekdo napadel na Poljanski cesti ter ga poškodoval na glavi.

— Pri prehajanju, hripi, vnetju v vratu, oteklah mandljev, živčnih bolečinah, trganju v udih, storišče dobro, že poskrbite za vsakdanje izpražanje drevesa s tem, da popijete pol šake naravne »Franz Josefovce« gorenice.

Ljubljana v rogovilih

Rogovileži v Ljubljani niso nič novega in tudi ni posebnega ne, če so namreč pravi rogovileži, ki opravljajo svoj posel navadno pozno ponoči. Za take rogovileže se dandanes še policija ne meni mnogo in še psi se ne zmenijo zanje, ampak čisto mirno dremajo za plotovi. O teh rogoviležih govoriti ali pisati se res ne izplača, ker se zanje nihče več ne zmeni.

Imamo pa v Ljubljani danes še druge vrste rogoviležev, ki nosijo rogovile na svojih ramah kakor kose, vile in grablje. Tem rogovilam pravijo tudi smučali ali pa dileci. Ljudi, ki prenašajo take rogovile po mestnih ulicah, vidiš posebno ob nedeljah v mestu in v okolici več kot dovolj: staro in mlado, vse prenaša rogovile, da se človek brez rogovil rogoviležem že težko umika.

Rogovile — to so danes velika moda; ne nova, ampak »velika«, vsaj za Ljubljano. Moda pa zahteva za vsako svojo dobo tudi posebno obleko in tudi rogovileži jo imajo: posebne vrste hlače, posebne čevlje, posebne suknjiče, a za vse enako, za moške in ženske.

Tako je bilo tudi takrat, ko so se javili prvi bicikli. Kdor se je vozil s kolesom, je moral imeti svoj »dress«. Če se je vsedel na kolo človek v navadni obleki, se kolo ni vrtilo... In tudi v avtomobilu je bilo tako: kdor ni imel usnjatega jopiča in »skomana«, ta ni bil res za avtomobil. Danes pa se pođe po mestnih ulicah na kolesih vajenci vseh strok in koleka dirajo in avtomobili dirajo, posebno ponoči, da je veselje, a vse brez »dress-a«.

Takrat, ko so zahajali v ljubljanski Kazino skoraj sami nemški častniki, je vladala v Ljubljani pasja moda. Vsak »boljši« človek je moral imeti psa in ga je tudi imel, dokler ni prišla vsa tedanja Ljubljana na »psa«.

Tako se utegne zgoditi tudi z rogovilami ali z »dilecami«. Ljudje, ki se danes postavlja po mestu s svojim »dressom« in s svojimi »dilecami«, se bodo morebiti kaj kmalu znašli na »dileci«.

Zato pa naš gospod župan, ki so jako moderen in napreden gospod, rajši hodijo okrog v civilu in ne marajo za »dress«, ker ne marajo priti na »dileci«. In tako je tudi pametno in prav. Človek pade lahko tudi brez »dress-a« in »dileci«.

ralno vprašanje pravice in človečnosti, svobode in nasilja. Nad pravico gospoduje moč, na gibanje zmaga tisti, ki ima oblasti, toda krivica zato ostane še vedno krivica. Zweig ni reševal drame s kako bistro dialektiko, moralni konflikt je zasedil tako globoko, da se ne da kar tako rešiti. Zato ob zaključku ne more ostati drugega, kakor uporna bridkost — moralni konflikt je zagrešila kesnejša Napoleonova življenjska usoda. Zato te zgodovinske prilike tudi ni mogoče razlagati materialistično, s kakršnokoli genialno opravičbo za Napoleona; čeprav ga je Zweig naslikal z lepimi barvami in idealno poudaril njegovo človeško tragiko, krivda ostane krivda, kljub temu, da grešnik gre svobodno po svoji zmagovalni poti.

Zweigovo delo, ki se po krivici imenuje »tragičnoredija«, je zgrajeno enostavno, da se spocetka kaže skoraj kot dramatičnoredija, toda ta preprosta premočnost hiti od prizora do prizora v večjo dramatično globino, postavlja izredno fine konflikte in se o mogočih končnih prizorih razburka v pravi vihar, kljub temu, da se konča v samih dvogovorih.

Uprizoritev z vodstvom B. Krefta in sceno ing. arch. E. Franza je vsestransko premišljena, zato prikazuje res lepo zaokroženo celoto. Inscenator je vseh sedem egiptovskih slik postavil v enotno prostorsko osnovo. Značilno je, da je to osnovo iskal v resnični organizaciji in ne morda v samem stiliziranem okviru. Scena je zares egiptovska v svoji enotni plastičnosti: dvorišče v palači, posmazana prizorišča v notranjosti, vse sestoji iz istih elementov, ki z majhnimi spremembami poudarijo potrebno scenično svojostvenost. Fin okus je inscenator pokazal, tudi v zadnji sliki, kjer nam je s strogo ekonomijo predstavil sobo v pariškem policijskem ministru. — Režiser je svoje delo zastavil v smeri rastoče ideje: iz neznanih vojaških podob se nevsiljivo začne dvigati dramatični konflikt, dokler se z vso silo ne pre-

Mariborske vesti:

Gostilničarji so zborovali

Včeraj popoldne se je vršil v dvorani hotela »Meran« občni zbor Združenja gostilničarskih podjetij v Mariboru, ki ga je vodil predsednik gospod Valjak. Udeležba na obnem zboru je bila skoro polnoštevilna, tako da je bilo zborovanje zanimivo in precej razgibano. Uvodoma je pozdravil predsednik navzočne predstavnike oblasti in novinarje, nato pa je govoril o marsejskem zločinu. Navzočni so počastili spomin umorjenega našega vladarja. V svojem poročilu v minulom poslovnem letu, ki je bilo za gostilničarsko obrt v marsikaterem pogledu važno. Dne 20. maja se je ukinila pavšalirana trošarina in se je uvedel nov način pobiranja: 2,50 Din od litra vina, 5 Din od litra žganja. Združenje je ob enem podvzelo korake, da se odpravi pečenje sodov in zajeti tihotapstvo z vinom. Združenje se je udeležilo razstave na Mariborskem tednu ter je pokazalo, da je strokovna usposobljenost v mariborskih gostinskih okrajih na višku. Velikega pomena je ustanovitev gostinskega oddelka pri zbornici TOI. Važna je tudi ustanovitev Osestovega podpornega fonda, v katerega se stekajo razni prispevki, namenjeni pa je za podpiranje obnemoglih članov. Podrobneje se je bavil v svojem poročilu tudi z gostilničarsko solo. Honorarji profesorjem so se lani znižali.

Tajniško poročilo je podal novi tajnik gospod Jenko, v katerem je dobilo Združenje lansko leto zelo sposobnega in agilnega organizatorja. Iz

□ Iz lokalne politike. Pretekli teden je bil v Mariboru ustanovni občni zbor Jugoslovanske akcije, na katerem je bil izvoljen za predsednika g. Rudolf Germ, za podpredsednika Maček in Dolle Ogrizek, za tajnika Marino Kralj, za blagajnika Stanko Tušek, za odbornike pa Franc Sprah, Franc Velnar, Janko Choc, Albin Mrovlje, R. Rožički. V nadzorni odbor: Albin Ambrožič, Matija Kuder, Ivan Kremžar in dr. Irgolič. — Sama imena, ki so bila po večini v svojem času vodstva Združenja narodnih železničarjev ali pa Narodne strokovne zveze. Kukor pa izgleda, niso vsi odborniki pri volji, da bi prevzeli zadane jim funkcije. V javnosti je izšlo že več izjav, v katerih nekateri odborniki nastopajo proti izvolitvi ter pravijo, da se zborovanja niso udeležili in da so predlagatelji njihova imena samovoljno in brez pristanka dali na listo.

□ Samo jutri večer je »večer veselih pesmi«. Opozarjamo, da se »večer veselih pesmi« ne bo ponavljal in je zato potrebno, da si oskrbite vstopnice čim prej.

□ Sestanek mariborskih stenografov se bo vršil v četrtek, dne 24. jan. ob 20 v predavalnici Delavske zbornice v II. nadst. Na sporedu je poročilo o ustanovitvi Slav. stenografskega društva (prof. dr. Dolar), neizbrani stenografski znaki (prof. Rakuš) ter razgovor o ustanovitvi slonografskega krožka v Mariboru. K sestanku so vabljeni vsi, ki znajo in se zanimajo za stenografijo.

□ Pohorje in Belgrad. V nedeljo je prišel v Maribor ravnatelj »Putnika« v Belgradu g. Vladimir Berce ter se je odpravil na Pohorje, ki ga bo v družbi mariborskih smučarjev prevozil in si ogledal vse tujsko-prometne postojanke. V Belgradu vlada za Pohorje veliko zanimanje ter je pričakovati, da bomo v kratkem dobili veliko smučarjev iz prestolnice.

□ Starost in smrt. Zadnjic smo poročali, na kakih boleznih so lani Mariborčani umirali. Zanimiva pa je tudi starostna doba umirlih. V starosti 1 meseca je umrlo 20 otrok, 1 leta 31, do 5 let 77, od 5 do 15 let 22, od 15 do 30 let 78, od 30 do 50 let 126, od 50 do 70 let 145. Vidi se, da je umrljivost otrok v Mariboru znatna, pa tudi v najlepši dobi smrti hudo kosi. Vseeno pa doseže večina prebivalstva v Mariboru znatno starost nad 70 let.

□ Pri smučanju se je v nedeljo hudo ponesrečila 25-letna Lavra Vinter, in sicer pri betnavski skakalnici. Reševalci so jo prepeljali v bolnišnico. □ Kako živijo reveži. Slučajno smo dobili na vpogled plačilno knjižico izčrpanega rokodelca, ki je oče številne družine ter že dolgo vrsto let zaposlen v tujakšnji železniški delavnici. Lansko leto je ob napornem delu zaslužil skupno 15.629,05 Din. Od tega so mu odbili za davek in za plačilo stanovanja 3615 Din in z ostankom je moral preživljati sebe in družino, oblačiti in skrbeti za knjige otrokom! Ni čuda, če je vsa železniška kolonija zadovoljena tako, da si siromaki ne vedo več pomagati.

□ 395 pomiloščenih. V zvezi z nedavno amnestijo je bilo pri mariborskem okrajnem sodišču pomiloščenih 239 oseb, pri mariborskem okrajnem sodišču pa so jih pomiloštili 154. Od slednjih se je nahajalo že 84 v zaporu, ki so jih izpustili na svobodo.

□ Zagonetna smrt malega otroka. Državno pravdnštvo v Mariboru je odredilo poizvedbe

njegovega poročila posnemamo, da pripravila izdajo brošure o davcih in taksah za gostilničarje. Zimska Zdrženja je opravila v minulom letu važno delo, ki se je usmerjalo na eni strani v razne intervencije, na drugi strani pa je z navodili opozarjala članstvo o vseh važnejših vprašanjih. Pomembna vredna je tudi akcija za znižanje cen plena, ki obeta, da bo uspela. Zanimivi so statistični podatki: V Združenju je bilo včlanjenih lani 137 članov in 81 članic. Obrt je izvrševalo faktično 128 članov, ostalih 9 pa je lani svojo obrt prekinilo. V Mariboru je 87 gostiln, 7 restavracij, 14 bufetov, 1 hotel, 2 prenočišča, 1 krčma, 8 kavarn, 4 hoteli z restavracijo in 1 gostilna s kavarno. V obratih je zaposlenih 58 natakarev in 54 natakare, 17 učencev, 2 učenki, 38 kuharic, 1 kuhar, 1 kuharski vajenec, 1 slaščičar, 2 portirja, 16 blagajničark, 3 poslovođkinje, 1 poslovođja, skupno 194 oseb. Vseh pisemnih rekurzov je lani napravila pisarna 182.

Za nadzorni svet je poročal kavarinar g. Serec, ki je podal tudi bilanco za leto 1934. Aktivna izkazuje 103.810 Din in obstojajo v vlogah, pasiva pa 13.260 Din, tako da je 90.550 Din premoženja. Proračun za novo poslovno leto predvideva 63.728 Din izdatkov in toliko dohodkov. Bilanco in proračun so zborovalci odobrili. Sledile so volitve namestnikov v upravni odbor in nadzorstvo ter so bili izvoljeni v upravni odbor: Majcen Alojzij, Čurk Franc in Vernik Julij, v nadzorstvo pa: Perhaver Jakob, Božiček Franc in Hometer Josip.

v zvezi z zagonetnim slučajem v Moravcih v Slov. goricah. Posesnik Karl Vreča je slučajno stal meseca decembra zvečer pod oknom nekega svojega soseda ter prisluškoval, ko sta se mož in žena prepirala. Žena je očitala možu neko dejanje, ta pa ji je odvrnil nazaj: »Če boš ti mene prijavila, bom pa jaz tebe in povedal, da si umorila Mickinjevo otroka, ker je bil grd in ga nisi rada imela. Govorica o tem prepiru se je raznesla okrog in je prišla tudi do orožnikov. Ti so ugotovili, da je živel pri stari materi nezakonski otrok njene hčerke, star eno leto, ki je dne 1. septembra 1934 neudoma umrl. Otrok preje ni bil nikoli bolan. Ljudje so govorili, da ga je stara mati umorila z vročim mlekom. Orožniški so sedaj izjavili zadevo državnemu pravdnštvo, ki je odredilo nadaljnje poizvedbe, da se dožene, ali ima ljudska govorica kako podlago, ali pa je zgolj obrekovanje.

Trbovlje

Dan Katoliške akcije bo prihodno nedeljo za našo župnijo. Zastopnik škofijskega odbora bo imel v cerkvi topredmetni govor, po večernicah pa še v Društvenem domu.

Nesreča pri rudniku. V soboto je na vzhodnem obratu vsled pritiska, ki vedno nastane v novih rojih, počila plast premoga in je pri tem odletel s tako močjo kos premoga v srednji oporni stebec, da ga je izbil. Les pa je zadrl rudarja Repovša Jerneja in mu zdrobil levo roko. Repovša zdravijo v tujakšnji bolnišnici.

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani

ZADNJE NOVOSTI:

Aggenstelter: Ich bin katholisch! 99 str. vez. Din 24.—. Esser: Das Hochbild echten Menschums. Umfassende Anleitung zur Selbsterziehung und Tugendübung. I. Bd. Im Vorhof. 119 str. II. Bd. Erstprobe auf unser stittliches Können. 112 str. III. Bd. Heimatkunde vom Ich. 119 str. IV. Bd. Leib und Seele. In persönlichen Erleben. 199 str. kart. po Din 40.—. Feuerer: Ordnung zum Ewigen. Der Mensch in der religiösen Wirklichkeit des Lebens. 228 str. kart. Din 76.—. Fiedler: Gegen Ghetto und Götzen. Pojasnila k prvemu korintskemu pismu sv. Pavla. 176 str. vez. Din 90.—. Gerster: Die Tugend der Reinheit. 126 str. nevezan Din 30.—. Habersrunner: Kennst du deine Kirche? Osnove k pridigan o katoliški cerkvi. 88 str. kart. Din 32.—. Kröpfl: Katechesen für die Oberstufe. I. Bd. Glaube und Hoffnung. I. Lieferrung. Katechese 1 bis 25. 191 str. kart. Din 60.—. Kühnel: Vom Geheimnis Gottes in uns. 206 str. vez. Din 60.—. Tilmann: Das schönste, was es gibt. 56 str. vez. Din 48.—. Toth: Die Lehre Christi. Pridige. 328 str. vez. Din 96.—.

Poizvedovanja

Zatekla se je priča, ki nosi evidenčno številko 90, občina Stara Loka. Lastnik jo dobi pri g. Veljavnu, Ljubljana, Sv. Petra cesta 66. Dokumenti in zapiski smo izgubili v soboto zjutraj med pol 6 in pol 7 o. Cankarjevega nabiranja ob Ljubljani do prisilne delavnice. Posten najdihel naj jih odda proti dobri nagradi Stari trg 11a.

25% popusta 25%

od

cerkvenih govorov dr. M. Opeka

dobi kdor kupi

celo zbirko do 15. III. 1935

Cela zbirka obsega 24 zvezkov ter stane nevezano Din 466.— s popustom pa samo Din 349.50.

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva 2

Kulturni obzornik

Ljubljanska drama:

Siromakovo jagnje

S posebno zadovoljnostjo lahko sporočamo, da je naša Drama zopet pripravila delo, ki zaradi svoje miselne vsebine ni samo vredno, ampak tudi potrebno uprizoritev. Zakaj se tako popolno estetsko delo ne vpliva, če ne živi v njem tudi volja, v kakršnikoli smeri predreti tiste mreže, ki jih spleta okoli nas svet s svojimi velikimi, pa tudi majhnimi nasilji; vsaka dobra drama kliče po pravi svobodi in pravici. »Siromakovo jagnje« Stefana Zweiga je močno nasprotje vseh sentimentalnih in pretiranih poveličevanj Napoleona Bonaparte, ampak je živa prilika ob svetopisemskem bogatstvu, kako ubožec izgubi edino jagnje, da ga dobi bogatin. General Bonaparte vzame svojemu častniku lajtnantu Fouréso edino, kar ima, njegovo ženo in izvede nasilno ločitev — toda kljub zakonom in postavam, kljub državljanjski časti in revoluciji ni oblasti, kjer bi užaljeni siromak našel pravico, in v resnici se ta krivica ne da popraviti, zakaj tudi Fourésova žena, ki se je Bonaparte kmalu odrese, saj je napoti njegovi veliki karieri, sama preveč čuti svojo krivdo, ne more se več vrniti k možu, čeprav ga je vedna ljubila. Končni razgovor med možem in ženo nam odkriva bridko spoznanje, da so majhni ljudje velikim samo igrača. To je sicer le zadnja žalost Fourésove žene, toda mož, vojak in državljani, se ne zadovoljuje s tako odpuščanjem, on terja svoje človeške pravice in za doščanje, zanj tudi vsa Napoleonova veličina, dokler je krivica, ne pomeni nič drugega kakor nasilje. Zweigova drama Napoleona sicer ne ponižuje, toda ob njem odkriva globoko mo-

bije sama neotlažljiva, svobodna dramatična ideja. Te tri glavne stopnje je uprizoritev izrazito podajata obe glavni osebi: lajtnant Fourés in njegova žena. Levarjev Fourés je v začetku na zunaj hezntaten, grečar vojak, skoraj zane-marjen tja do prizora, ko se pokaže njegova vojaška vdanost, ko mora kot kurir na Francosko. Tedaj se odkrije tudi njegova možata ljubezen, njegova moška dobrota in skrb pri odhodu sta genljivi. V naslednjih prizorih, ko vzkipi njegova moška čast, ko se vžge v njem glas človeškega ponižanja, so pretresljivi. Trepljenje in upor je očrtal globoko. Levar je igral še mnogo zapletenih značajev, tudi take z močnimi teatraličnimi prizori — Fourés pa mu je v svoji premočni moči, kjer vsaka sprememba zgrabi notranjega in zunanjega človeka do zadnje žilice, posebno lepa in hvaležna vloga. Svojo igro je stopnjeval tako skrbno, da je sebi popolnoma do dna prišel res šele v zadnjem prizoru, kjer je kot državljani na braniku človeških pravic veličastno močan. Sporedno z njim gre Belliotte ge. Saričeva. Njena podoba raste od preproste, nekoliko okorne ženske ljubeznivosti do tragične nesvobodnosti; čim bolj se njena zunanja podoba dviga, tem globlje se odkrivajo poteze resničnega trepljenja in ženske časti. V zadnjih dveh slikah, zlasti ob slovesu je zbrala vso moč svojega lepega oblikovanja in čuvstvenovanja. Nad obema stoji Napoleon, utelešena moč in volja genialnega vojskovodje in posebnega človeka. Dasi je g. Debevec predvsem analitik, nam mnogi njegovi igralski liki kažejo, da se njegova igralska umetnost prav za prav odkriva v enkratno zajetih značajih. Tako enkratno in v celo zastavljena podoba je njegov Napoleon. Mrki samotar, skrivnostno premagajoč, nemiren in nenkrotljiv, z mislimi nekje daleč tudi kadar je najbolj zbran in bruhla ukaze; nasilen in tudi človeški — vse je združil Debevec v eno podobo, celo brez tipičnih teatraličnih na-

poleonskih kretanj. Kot igralec dognane forme je pokazal tu Debevec svoj najboljši lik. Takoj ob njem je Fouché g. Skrbinska. Šele kdor meri ob njem zgodovinskega Fouchéa, more razumeti, koliko oblikovnega bogastva je v enostavno grdo ob zakonu in moči stisnil ta umetnik. Elegantni vojaški podobi sta izoblikovala g. Gregorin kot komandant v Kairu, zlasti pa g. Jerman kot Napoleonov adjutant, kateremu je dal mnogo lepe človečnosti. Ga. Nablocka je v edinem prizoru kot komandantova žena podala damo, kakršno zna oblikovati samo ona. F. K.

Koncert Praškega kvarteta

Zikov kvartet si je svojčas vsled izredne izvajavske tvorne sile pridobil upravičeno svetovno slavo in priznanje. Ta komorna skupnost se je pred leti razšla. Ni pa zamrl duh, ki je v njej živel, temveč se je udeležil nanovo v Praskem kvartetu. Zdi se, da ga je oživil violist Černy in njegova prvinska glasbena sila. Novi kvartet je združil v sebi štiri velike umetnike. Od Zikovega kvarteta sta ostala Černy in violinist Berger, z njima pa sta se spojila violinist Seveda in čelist Večtomov v izredno ubranost. Nova umetniška skupnost je za ves glasbeni svet pomemben činitelj. S svojo danostjo vzejuje značilne črte v njegov obraz. Zato smo veseli, da nam je bilo dano tudi na naših tleh uživati izvajavsko moč te umeniške skupnosti. Z njihovim koncertom se je naša splošna revščina s svojo žalostjo občutno dvignila.

Skladbe, ki so sestavljale dani spored, so bile srečno izbrane. (Pri taki vrednoti podajanja se človek veseli tudi pestrosti, ki pa ne zaide v pretiranost.) Vse podane skladbe so bile vzete iz zaklada resnih visokih umetnin. Nič kiča, nič laskanja občinstvu. Izbor je vodil le čisti umetniški smisel. Že to je dokaz visokega pojmovanja, ki vodi kvartet v njegovem poslanstvu. Prvi del koncerta je sestavljala češka glasba. Na čelu je stal Dvořák z godalnimi kvartetom v g-duru. Prvinska

Prosветno delo ljutomerske mladine

Ljutomer, 20. januarja.

Mladina ljutomerske župnije si je kmalu po razpustu starega Prosветnega društva ustanovila novo prosветno društvo »Ljudska čitalnica«. Decembra 1933 je bil ustanovni občni zbor. Danes je ta idealna mladina na drugem rednem letnem občnem zboru polagala pred svojim članstvom račune svojega enoletnega prosветnega dela. Dejstvo, da se je od 258 članov današnjega občnega zbora udeležilo okoli 200 članov nam dovolj jasno priča, da naša mladina s tem društvom duhovno živi in raste. — Z veselo pesmijo, ki nas je vedno spremljala pri delovanju, smo otvorili tudi današnji občni zbor. Za to poskrbijo naši pevci in njihov vodja organist g. Polončnik. Občnega zbora se je udeležil tudi profesor g. dr. Hohnjec iz Maribora, ki je zbranim v lepi in nazorni obliki razložil pomen ljudsko-prosветnega dela med našo mladino v zmislu Slomškovega izreka: Zlati nauk več velja, kot zlati denar. Mlad človek mora biti telesno zdrav, strokovno izobražen, odporen, delaven in notranje neodvisen. Pij XI. je ob neki priliki rekel: V prosveti je najvažnejše pridobiti si velike smernice.

Koledar

Torek, 22. januarja: Vincencij in Anastazij, mučenca.

Novi grobovi

† Vinko Možina. V nedeljo popoldne je umrl v Kamniku posestnik in pekovski mojster g. Vinko Možina, vzoren gospodar in poživljenjavni delavec. Rajni je bil od poletja načelnik Meščanske korporacije, kjer je že dolga leta zavzemal mesto odbornika. Leta 1924 je bil na listi SLS prvi izvoljen v občinski odbor, kjer je bil vsa leta med najbolj delavnimi člani. Zdaj je kot član občinske uprave zavzemal mesto blagajnika. Isto funkcijo je imel tudi pri Tujsko-prometnem društvu, ki ga šteje med ustanovitelje. Na karitativnem polju se je v prejšnjih letih udeleževal pri Vincencijevi konferenci. Od leta 1927 je bil član upravnega odbora in ravnatelja Mestne hranilnice. Meščani so ga cenili kot izredno preudarnega in pametnega gospodarja, ki je vsa zaupana mu mesta upravljal z vzgledno delavnostjo in koncilijantnostjo. V političnem življenju ni nikoli silil v ospredje in je vedno poudarjal le gospodarsko stran. G. Vinko Možina je bil tudi navdušen sportnik in je bil že pred vojno med ustanovitelji sportnega kluba, dozdaj pa načelnik nogometne sekcije. Pokojni Možina je baš dan pred smrtjo dopolnil 45 let. V decembru se je podvrget težki operaciji na želodcu, vendar pa mu ni bilo več pomoči in po sedmih tednih ga je smrt rešila trpljenja. Pokopali ga bodo danes, na njegov godovni dan, ob 15 na pokopališču na Zalah.

† V Ljubljani je umrl g. Anton Putrlih, bivši trgovec in hišni posestnik. Pogreb bo danes ob 4 popoldne.

† V Mostah pri Ljubljani je umrla gospa Franciška Stopar, soproga zvanjčnika drž. žel. Pokopali jo bodo v sredo ob pol 4 popoldne.

Naj ima sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskrene sožalje!

Osebnosti

— Poreka. V nedeljo sta se poročila v župni cerkvi Sv. Petra v Ljubljani gosp. dr. Alojzij Voršič, odvetnik v Celju, in gđ. Zinka Tomšičeva. Poročal je g. prof. Serceelj Filip. Obilo sreče!

Ostale vesti

— Pripravljalni odbor za II. Euharistični kongres za Jugoslavijo v Ljubljani razpisuje natečaj za kongresne letake. Letaki bodo izšli v velikosti 85x116 in sicer v trobarvni ali 4 barvni litografiji. Vsebinski letakov naj odgovarja vsebini kongresa. Prva nagrada znaša 800 Din, druga nagrada 500 Din. Osnutke je treba poslati do 23. febr. na naslov: Pripravljalni odbor za II. Euharistični kongres za Jugoslavijo v Ljubljani, Miklošičeva c. 7. mestu.

— Požar v Poljčanah. V nedeljo jutraj ob 3 je v Poljčanah začelo goriti gospodarsko poslopje g. župnika Cilenska. Ogenj se je razširil z bliskovito naglico ter je bilo v trenutku celo poslopje v plamenih. Sosedje, ki so takoj prihiteli na mesto požara, so rešili živino in gospodarsko orodje. V najkrajšem času so bili tudi gasilci pod vodstvom gosp. Baumanna na licu mesta ter se jim je posrečilo s požarovalnim trudom — kljub mrazu, 18 stopinj — pogasiti ogenj in rešiti bližnja poslopja.

sila glasbenega doživljanja z rahlo črto romantične miselnosti in globoko zajetje narodnega duha so glavne sestavine tega glasbenega izraza. Dvočrta se je v vrednosti velike duhovne tvorbe sile vzporedno pridružil Janacek z godalnim kvartetom II. Tu je verno upodobil težko čas zadnjih desetletij z vso svojo miselno razkrojenostjo. Trpeča bolečina in tiha radost živita v skupnem obsevu. Prva sila v razkroju, druga dviga v sproščenosti. V hitrem spreminjanju medsebojnega nadljudovanja nastane valovanje, ko se o obsevu borita dve sili. Zato v tej glasbi ni oddiha, ni upokojenosti. Vsa je lomljena v nasprotjih duševnih sestavin. Moč trenja pa sili v izraz in razbija zunanjo obliko v smeri ekspresionistične umetniške miselnosti. V vsem pa je izredna sila doživljanja. Kot steber je stal na zaključku Reger s svojim godalnim kvartetom v es-duru. Pristna nemška miselnost stopi v občutno nasprotje s slovansko. Bachovska oblikovna javnost zaživi v tej glasbi, dasiravno že močno zadržana s harmonsko, melodično in koloristično pestrostjo, ki jo je sprožilo novoromantično občutje. Vendar še vedno pretežno prevzema sila jasne zgradbe, ki se vzpenja v prozorni odtehtanosti gradiva. Velika sila doživljanja in njen izraz sta ujeta v meje oblikovne zakonitosti.

Tvorna sila Praškega kvarteta je izredna. Vsa tehnika je dovršena in stoji kot kamenita podlaga vsemu ostalemu oblikovanju. Tu pa nastopajo danosti, ki prevzemajo. Čisti akustični svet je oplenjen s sočno zvedenostjo posameznih instrumentov. Pri tem medsebojna ubranost ne doseže le popolnosti, temveč se zliva v čudežno zvočnost, ki omamlja. S tem akustičnim svetom se popolno sklada vse ostalo umetniško zajejanje. Velik misel za stilno občutje, ki zna vsaki umetnici dati njen lasten, pristen obraz v polni podrejenosti brez samohotnih osebnih potez. Smiselno precejevanje povdarenih in nepovdarenih glasbenih sil, kar daje v pravi medsebojni odtehtanosti podajanim umetninam pravo napetost in tedaj jasno zgraditev in odriemljivo plastičnost. Za vsem pa živi

Za naše prosветno delo sta ti veliki smernici krščenstvo in slovenstvo. Navzočni so z odobravanjem sledili govoru g. profesorja. Iz poročil dosedanjih odbornikov povzemamo glavne podatke, ki nam ponazorijo izvršeno delo preteklega leta: 94 števil poslovnega prometa, 12 rednih sej in ena izredna, ob smrti našega vladarja, šest sestankov s eklopičnimi predavanji, okoli 1500 ljudi se je v letu leta udeležilo naših sestankov, 12 gledaliških prireditev doma, eno gostovanje pri Sv. Juriju ob Ščavnici, 2033 izposojenih in prečitanih knjig iz naše društvene knjižnice v Katoliškem domu, Din 31.169 denarnega prometa, Din 15.584 prejemkov in Din 15.355 izdatkov. Ti suhi podatki so priče našega dela. Po podanih poročilih so se vršile volitve novega odbora. Večinoma obdržijo vse važnejše funkcije stari odborniki. Društvo predseduje njegov ustanovitelj kaplan g. Matija Munda, njegov namestnik je ekonom g. Franjo Fistrovič, tajniške posle opravlja g. Jakac Babič, knjižnico g. Martin Husjak, z denarjem pa nam gospodari g. Franjo Senčar. Delamo pa vsi. V tem letu hočemo svoje delo v vseh smereh poživiti. Bratje in sestre, bodite nam zvesti!

— Sodobna gasilska služba. Tako je naslov knjigi, ki jo je spisal Janez Furlan, bivši poveljnik ljubljanskih poklicnih gasilcev. Knjiga bo izšla v februarju in bo prva slovenska knjiga o gasilstvu ter nujno potreben priročnik ne le za vse naše gasilske čete, marveč za vsakega, ki kakorkoli sodeluje v našem gasilstvu. Vsebinsko bo zelo bogata in razdeljena na 20 poglavij. Knjiga izide v samozaložbi pisca v februarju 1935 v obsegu okrog 200 strani (16x21 cm), bo bogato ilustrirana, tiskana na fin papir, odlično opremljena in vezana v platno. Pri naročilu pred izidom (v subskripciji) ji je cena 50 Din, pozneje bo veljala 60 Din. Opozorjamo vse, ki se zanimajo za gasilstvo, da knjigo takoj naroče pri piscu Janezu Furlanu, mestnem uradniku, Ljubljana, Poljanjska ulica 16-V, ker je naklada omejena.

— Avtopodjetje Pečnikar javlja, da je začasno prenehalo z obratovanjem na progi Ljubljana—Vel. Lašče—Stari trg.

— Zasačena tatova. V Gornjem gradu sta v soboto popoldne dva brezposelna mlada popotnika obiskovala hiše s prošnjo za podporo. V neki hiši pa sta si prilastila usnjen suknjič in nato neznan kam izginila. Tatvino so naznanili orožnikom, ki so obvestili orožniško postajo v Kamniku. Kamniški orožniki so šli mladima tatovima nasproti in ju aretirali baš v času, ko sta jo primahala na Stahovico, kjer sta nameravala suknjič prodati. Bajce imata na vesti še več drugih prestopkov.

— Prošnja. Neke uboga družina na Muljavi nima obleke, ne odeje. V tem hudem mrazu prezeba. Prosi dobra srca, ki imajo sočustvovanje z ubogimi, za kako staro ponošeno obleko in odejo. Hvaležna bo za vsak dar, ki ji bo došel. Omenila je nekemu, da se že ne upa prositi, ker je toliko prosilcev in morda še bolj potrebnih, nego je ona, a kljub temu se obrača na plemenite duše. Pošljete lahko na upravo »Slovenca« ali na gospoda ekspozita Pavla Podbregarja na Muljavi.

— Dobrim srecem. Reven, dijak-kongreganist prosi lepo pomoči, da bo lahko naprej študiral. Za vsak najmanjši dar bo iz srca hvaležen. Podpora sprejema podružnica »Slovenca« v Novem mestu.

— Pri pokvarjenem želodcu, vnetju v črevesju, slabem okusu, glavobolu mrzlici, zaprtju, bruhanju in driski učinkuje že en kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice zanesljivo, hitro in ugodno. Znameniti zdravniki za želodčne bolezni izpričujejo, da se »Franz-Josef« voda za z jedjo in pitje preobložena prebavila izkaže kot prava dobrota.

sila doživljanja, ki nevidno vendar napenja notranjo moč glasbenega doživljanja, kar v dojemalcu rodi doživljene resnične, visoke umetnosti. Tako moramo Praški kvartet ceniti res kot izredno umetniško skupnost in šteti ta njihovi koncerti med naše izredne glasbene dogodke.

Čudno, da kljub vsej vrednosti ni bila mila Filharmonična dvorana polno zasedena. Mar je res med nami tako malo občinstva, ki zna ceniti visoko glasbeno umetnost? In zdaj se, da celo med prisotnimi obiskovalci niso bili sami glasbeni izobraženci, kajti kako bi bilo sicer mogoče, da se še vedno dogaja neznošno motenje ubranosti med posameznimi deli enotne skladbe? V. U.

DRAMA — Začetek ob 20
Torek, 22. januarja: Zaprtje.
Sreda, 23. januarja: Siromahova jagnje, Red C.
Četrtek, 24. januarja ob 15: Hlapič, Izven, Dijaška predstava po znanih cenah od 3 do 14 Din.
Petek, 25. januarja: Matiček so ženi, Red Četrtek.

OPERA — Začetek ob 20
Torek, 22. januarja: Stirijski grobljani, Red B.
Sreda, 23. januarja: Carmen, Red Sreda.
Četrtek, 24. januarja: Manon, Gostovanje znamenitega tenorista Alfreda Picaverja, Mlada dunajske državne opere, Izven, Cene od 15 do 75 Din.
Petek, 25. januarja: Zaprtje.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Torek, 22. januarja ob 20: Urh, grof celjski, Red D.
Znifane cene. Zadržje v sezoni.
Sreda, 23. januarja: Zaprtje.

CELJSKO GLEDALIŠČE
Torek, 22. januarja ob 20: Vilhar v kozarcu, Gostovanje ljubljanske drame.

Celje

— Dva ugledna Celjana na zadnji poti. Kljub silnemu mrazu in veliki oddaljenosti se je zbralo v soboto ob 3 popoldne pri Janicu na Babnem veliko število znancev in prijateljev, da pospremijo hišnega gospodarja, uglednega moža in javnega delavca g. Maksa Janiča na njegovi zadnji poti. Po pogrebnih molitvah, ki jih je opravil g. opat Jurak, se je začel razvijati žalni sprevod. Za križem so takoj stopali v obilnem številu Janičevi najboljši prijatelji in znanci, bivši redni in podporni člani Prostovoljnega gasilnega društva na Babnem, ki so tudi nosili lep in velik venec. Sledila je muhoviščina, voz z venci, nato voz z zemskimi ostanke pokojnika, nato pokojnikova 87-letna mati, ki je z rajnim Maksom izgubila svojega osmega otroka, in žena Marija. Sledili so ostali sorodniki ter dolga vrsta pokojnikovih prijateljev in znancev. Pred mestom so se pridružili sprevodu gasilci iz Celja in železničarska godba. Pri hiši v Gosposki ulici se je žalni sprevod ustavil in pevsko društvo »Oljka« je zapelo žalostinko. Nato se je začel sprevod pomikati proti mestnemu pokopališču. Na pokopališču je »Oljka« po opravljenih molitvah zopet zapela žalostinko, godba je zaigrala žalno koračnico, nad grobom velikega dobrotnika gasilcev so se priklonile gasilske zastave. Izročili smo materi zemlji zemске ostanke vzornega in srčno dobrega katoliškega moža, kakršnih nam je danes najbolj potreba. — Ohranili ga bomo v častnem in trajnem spominu. — Tudi v nedeljo, ko je bil napovedan pogreb splošno spoštovanega gostilničarja in posestnika g. Mihaela Kusa, se je zbralo na Glavnem trgu poleg sorodnikov mnogo pokojnikovih prijateljev in znancev. Posebno v častnem številu so bili zastopani pokojnikov tovariši lovci. Tudi njemu je pred hišo žalosti zapelo pevsko društvo »Oljka« žalostinko, nakar se je začel pomikati na mestno pokopališče dolga žalni sprevod, kakršni so v Celju zelo redki.

— Nočni vlom v Gosposki ulici. V noči od nedelje na ponedeljek je nekdo vlomil v točilnico g. Matkoviča Petra v Gosposki ulici. Z vetrihom je odprl obe vrati z ulice, navrtal veliko železno blagajno, predrl je pa samo zunanjo steno in ni prišel do denarja. Nato je razbil ročno blagajno in odnesel iz nje 240 Din gotovine. In nekega odprtega predala je vzel eno srebrno, eno niklajsto in eno medeninsko uro ter zlato verižico z monogramom V. T. Ukral je še večjo množino klobas in sardin, 4 buteljke vina ter eno odejo, v skupni vrednosti nad 1000 Din.

Zdravnik:

Zakašljajte!

Bolnik:

Ne morem, gospod doktor, ravno kar sem

snedel Bronhi bonbon

PROIZVOD »UNION« ZAGREB

Naznanila

Ljubljana

1. Pevski zbor Glasbene Matice. Drevl ob 20 v 23. mešnega zbora.

1. Klubu trgovskih akademikov na državni trg. akademiji, Bleiwehova cesta, bo v sredo ob 3 predaval g. Zelenko Knez o Koozceltovih gospodarskih reformah.

1. Prirodoslovno društvo v Ljubljani vabi vse članke na svoj redni občni zbor, ki se bo vršil dne 31. januarja 1935 v balkonski dvorani univerze ob 17.15. Eventualne predloge je treba pisмено prijaviti najkasneje ob 26. t. m. — Odbor.

Kino Kodeljevo. Drevl in jutri ob 20 dvojni spored: »Tebi in ljubo« (Otto Walburg, P. Hörbiger) in »Mojslove pustolovščine« (Maurice Chevalier). Cene znizane.

1. Kulturni odsek K. A. za Mar. Ozn. ima danes v torek ob 8 zvečer redni sestanek. Govori na veseli predpustni časi »Paviliona potovanja« msgr. V. Stoska, Samosjanska dvorana. Člani in gostje vladno vabjeni.

1. Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Trusjeva cesta 41; mr. Ustar, Selenburgova ulica 7, in mr. Trakoczy ded., Mestni trg 4.

LJUDSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

Nooč ob 19.15 bo predaval na državni trgovski akademiji g. sodnik dr. Bajte Stojan o zelo zanimivi temi: Osnovni problemi socialne politike. Vabljene vsi Dosedanji tečajniki naj se predavanja sigojno udeleže, ker se s tem predavanjem otvori zelo zanimiv in poučen tečaj, ki bo obravnaval socialno politiko in socialno gospodarstvo. Programi so na tečaju vsakomur na razpolago.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 22. januarja: 11.00 Solška ura Jurčkova pot na Triglav. Lufkovna igra (Sokol na Taboru) 12.00 Vojuska godba na ploščah 12.50 Poročila 13.00 Čas. Po Gorenjskem, po Kranjskem (plošče) 18.00 Otrčki rotček (gospa Cirila Medvedjova) 18.30 O. medu (Albina Traven) 18.40 Nemščina (dr. Kolarič) 19.16 Par kupletov za boljšo voljo (Reš, Bučar, plošče) 19.20 Čas. jedilni list, program za sredo 19.30 Nacionalna ura: Zadnji srbski despot (Pavle Bakšić), prenos iz Beograda 20.00 Ruska glasba: 1. Pevski dueti gospe Popove in g. De. Make, 2. Radijski orkester 21.30 Čas. poročila 21.50 Slovenske narodne s spremljevanjem radijskega orkestra poje Jože Rus 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

TOREK, 22. januarja. Beograd: 20.00 Narodne pesmi 20.30 Orkestralni koncert — Zagreb: 20.30 Vokalni koncert 21.00 Komorna glasba za čelo in klavir — Dunaj: 17.30 Sonate za klavir in violino 20.00 Dva klavirja 20.30 Sodobni francoski skladatelji 21.35 Orkestralni koncert 22.30 Plošče 23.00 Plošče 23.35 Orkestralni koncert — Budimpešta: 18.45 Violinski koncert 21.30 Salonska glasba 22.00 Operni orkester 23.00 Ogranska glasba — Milan: 17.10 Salonska glasba 20.45 Opera »Parsifal«, Wagner — Rim-Bari: 17.10 Salonska glasba 20.45 Komorna glasba, petje, nato plesna glasba — Praga: 19.15 Lov na kakele v Jugoslaviji, dvogovor 19.30 Zabevna glasba 20.15 Komorna glasba 21.00 Opera. »Vaski selent«, Benda 22.30 Sodobna glasba — Pariz: 19.00 Arje in pesmi 20.00 Sanje avstralskega rezervista, glasbena slika, Ziehrer in Seredinski 21.00 Stara glasba 21.45 Plošče 23.05 Plesna glasba — Berlin: 18.30 Godba na pihala 20.35 Sree, drama za glasbo, H. Pfitzner — Königsberg: 19.10 Plošče 21.00 Plesni večer — Hamburg: 19.40 Severnonemške narodne pesmi 20.05 Opera »Orfej in Eurydika«, Gluck — Bratislava: 20.10 Radijski orkester »Lipka« 18.30 Stara in nova nemška zborovska glasba 20.10 Vseeno volinjsko življenje — Köln: 20.10 Glasbena zgodnja romantika — Frankfurt: 18.55 Orkestralni koncert 20.10 Orkestralni koncert — Stuttgart: 19.00 Orkestralni koncerti 20.15 Kar bočete, Shakespeare — Monakovo: 19.30 Sramek 20.40 Opera »Julij Cezar«, Hindel — Zürich: 20.00 Simfonični koncert — Strassburg: 19.30 Radijski orkester 21.30 Igra »Marion Delorme«, V. Hugo.

Kdo ve zanj?

Ljubljanska policija, podeželsko orožništvo in številna sodišča že dolgo iščejo proslulega 31letnega Franca Omerzo iz vasi Rožno obč. Blanca, Brezice. Bil je nekoč mizar, pomočnik, mesto poštenega dela pa se je raje oprijel vlomilkega in tatinskega posla, v katerem je pokazal nenavadne talente. Postal je glavar nevarne vlomilke tople, ki je kradla in vlamljala na debelo po krškem, brežiskem in tudi celjskem okraju. Njegova tovariša Janez Urh in Ciril Bregar sta že v tokih oblasti. Omerzo pa se še skriva, najbrže kje pri svojih znanih. Kdo bi vedel zanj, naj opozori nanj najbližje orožništvo.

Naše dijaštvo

Na ustanovnem občnem zboru »Društva dom visokoličje« je bil izvoljen 20. januarja za letni semester naslednji odbor: predsednica Lecheletr Erna, I. podpredsednik Hočevar Oliva, II. podpredsednica gospa Vida Novakova, I. tajnica Maser Mimi, II. tajnica Pečnik Anica, III. tajnica Ravnhar Boža, I. blagajničarka Božan Milena, II. blagajničarka gospa Leskovcova, gosposodinja Maser Erna in gospa Oskernelinova; razpisatelj: Klavžnik Nada, Maser Erna; nadzorni odbor: Brečko Žofka, Slapar Ina, gospa dr. Melita Piste-Stole; občinski: Sermuzan Vera, Vidie Ela, Tavcar Darinka, dr. Ana Zolotar, gospa Desanka Knez, gospa Teodora Umek-Ravnharjeva, dr. Atina Sodnikova.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam tužno vest, da je naš nadvse ljubljani soprog, skrbni atek, brat, stric in svak, gospod

Vinko Možina

posestnik in pekovski mojster, načelnik Meščanske korporacije v Kamniku, član občinske uprave itd.

dne 20. t. m. umrl v starosti 45 let, previden s tolažili sv. vere. Pogreb predragega pokojnika bo v torek, dne 22. t. m. ob 15 izpred hiše žalosti Maistrova ulica 4 na pokopališču na Zale. V Kamniku, dne 21. januarja 1935.

IVANKA roj. FINZGAR, soproga; BOŽENA, VLASTA, hčerki; Mara vd. Mayer, sestra.

Sneg ni bel, pač pa včasih rdeč ali črn

Včasih pravijo kakšni stvari, ki je posebno lepo bela, da je bela ko sneg. Znanstveniki pa trde, da je to zmotno, ker sneg ni bel, pač pa je brez barve.

Znanstveniki so z mikroskopom preiskovali posamezne snežinke. Šele z najnovejšimi aparati se jim je posrečilo, da so posneli dobre fotografije naglo se topeče snežinke. Mikroskopi so ugotovili, da je prekrasni kristal snežinke prav za prav tako voden, kakor voda ali led in da zato sploh nima barve. Če pa se milijoni takih kristalov združijo, se zdi, da so vsi skupaj beli. Toda to se le tako zdi. Čim bolj so kristali stisnjeni drug k drugemu, tem gostejša je njihova površina in tem bolj se od njih odbija luč ter nas slepi s svojo — belino. Mi pa mislimo, da je bel — sneg.

Ko je leta 1760 sloveči Horac Benedikt de Saussure, ki je med prvimi priplezal na Montblanc, na naravoslovsko-znanstvenem popotovanju obiskal savojško visoko gorovje, je tam našel

rdeča snežišča.

Učenjak je kar osupnil, misleč, da se mu blede. Kmalu pa se je prepričal, da so rdeči sneg videli tudi drugod. Z Urala, s Karpatov in Pirenej so prihajala poročila, da je tam sneg rdeč. To je bilo pred kakimi 200 leti in poznejša doba tem poročilom ni več verjela.

Moderna znanost pa je ugotovila, da ta poročila niso legenda in da sneg ni bil krvav, kakor so takrat trdili. Pač pa je znanost ugotovila, da postane sneg rdeč, če se dobro zmeša z množico malih alg, ki o njih znanost niti dobro ne ve, ali so živalice ali rastline. Te male stvari so živordeče barve. Silno hitro začno rasti, kakor hitro se sneg

nad njimi začne tajati. Rdeče trose te alge veter raztrese v neizmernih množinah na vse strani, kakor cvetni prašek rastlin. Ti trosi potem popadajo bogveje na sneg in mu dajo videz rdeče barve.

Tak-le rdeč sneg pa je vsekakor le izjema! Še bolj čuden pa je

črn sneg.

Na Saksanskem so leta 1811 vse ljudi strašno razburile govorice, da je tam in tam zapadel črn sneg. Ljudje so začeli govoriti o kugi, lakoti in vojni. Ker je Evropa takrat bila takorekoč v sredi Napoleonovih vojn, je bilo prerokovanje uresničeno. Tega seveda ni bil kriv črn sneg, ki je kmalu skopnel in se spremenil v črno snežnico ter ž njo izginil v zemljo.

Že leta 1856 in zopet leta 1892 so doživeli črn sneg v Italiji. Znanstveniki so ga sedaj dobro preiskali in ugotovili, da je tudi ta sneg prav tako brez barve kakor vsak drugi. Pač pa so v črnem snegu našli milijone malih, temnodlakastih hroščev, ampak je bil sneg ž njimi kar prekrvašen. Kar so spočetka imeli za nesrečo, se je pozneje izkazalo za srečo. Hrošči, ki so se zlegli iz ličink, so pozneje uničili cele legije listnih uši, teh velikih rastlinskih škodljivcev.

Okrog leta 1900 je zapadel črn sneg v glavnem mestu Norveške, v Kristianiji, ki se danes imenuje Oslo. Ko so preiskali tihi sneg, so ugotovili, da v njem ni koristnih hroščev, pač pa polno pepelnega prahu čudne barve. Bog ve kje daleč je bruhal ognjenik. Veler je pepeln prah znesel po svetu in tako so na Norveškem dobili črn sneg.

Velik potres na otokih Marmarskega morja

V Marmarskem morju je več otokov, katere je zadnje dni obiskal hud potres. Bilo je 56 potresnih sunkov, kateri so vasice popolnoma razdejali. Prestrašeno prebivalstvo je mislilo, da se bodo otoki pogreznili. Zato so zapustili svoje domačije in pobegnili na celino, kjer so jih oblasti nastanile v šotorih.

Roman za stare in mlade

Pikica in Tonček

OSMO POGLAVJE.

Gospodu Sklopku se posveti v glavi.

V petek je Pikica eno uro prej kot navadno prišla iz šole. Ravnatelj Slana je to vedel in je poslal šoferja z avtomobilom, da bi deklico pripeljal domov. V tem času avtomobila sam še ni potreboval, Pikica pa se je tako rada vozila v avtomobilu.

Šofer je položil roko h kapi, ko je Pikica stopila iz šolskega poslopja in odprl zatvornico. Pikica je stekla k njemu in mu navdušeno stisnila roko.

»Dam!« je kratko pozdravila. Druge deklice so se že veselile. Kadar je po Pikico pridrdral avtomobil, so se tudi one lahko peljale z njo. Ta dan pa se je Pikica obrnila na pločniku, jih žalostno pogledal in dejala:

»Otroci, ne smete biti hudi name, danes se peljem sama.«

Kakor poparjeni kužki so stale deklice in razočarano povesile glavo.

»Ima važen opravke,« jim je pojasnila Pikica. »Zato bi mi bili v napoto, veste.«

Potem je sedla čisto sama v avtomobil, povedala šoferju, kam naj jo pelje, in že sta oddrdrala. Več ko deset majhnih deklic je žalostno gledalo za lepim avtomobilom.

Cez nekaj minut je avtomobil obstal pred nekim drugim velikim šolskim poslopjem.

»Ljubi gospod Holak,« je dejala Pikica, »prosim, počakajte me samo za prav majhen trenutek, takole majhen!« je pokazal z roko.

Gospod Holak je pokimal in Pikica je hitro stekla po stopnicah navzgor. Bil je pravkar odmor. V prvem nadstropju je vprašala nekega dečka, kje je soba za učitelje. Povedal jo je tja. Potrkala je. Nihče ni odgovoril, nihče ni odprl. Potrkala je še enkrat, in topot prav krepko.

Tedaj so se vrata odprla. Velik, mlad gospod je stal pre dnjo in žvečil nekaj med zobmi.

»Ali vam tekne?« je vprašala Pikica.

Glasno se je zasmel.

»To si prišla vprašati? Bi se kaj drugega rada vedela?«

»Z gospodom Sklopkom ba rada govorila,« je povedala. »Ime mi je Pikica, pišem pa se Slana.«

Učitelj se je znova zasmel in dejal:

»Če je pa tako, pojdi za menoj!«

Sledila mu je in prišla sta v veliko sobo, kjer je bilo vse polno stolov. Na vsakemu stolu je sedel učitelj. Pikica je ob tem strahotno lepem prizoru začelo srce navso moč utripati.

Spremljevalec jo je povedel k oknu, ob katerem je slonel star, debel učitelj z zlatimi naočniki.

»Sklopek,« je dejal Pikici spremljevalec, »ali ti smem predstaviti gospodično Pikico Slano? Rada bi govorila s teboj.«

Potem ju je pustil sama.

»Z mano bi rada govorila?« je vprašal gospod Sklopek.

»Da,« je pritrdila. »Saj poznate Tončka Gosta?«

»V moj razred hodi,« je izjavil gospod Sklopek in pokukal skozi okno.

»Tistega, da, tistega,« je zadovoljno prikimala Pikica. »Že vidim, kar dobro se razumeva.«

Gospod Sklopek je postajal radoveden.

»Torej, kaj je s Tončkom?« je pobaral.

»Med računsko uro je zaspal,« je razlagala Pikica. »In njegove šolske naloge vam — žal — tudi nič več ne ugajajo.«

Gospod Sklopek je prikimal in zahrkal:

»Tako je.«

Med tem pogovorom so se jima približali še nekateri drugi učitelji. Hoteli so slišati, o čem govorita.

»Oprostite, gospodje,« je vljudno, a odločno dejala Pikica, »prosim, sedite nazaj na svoje prostore. Z gospodom Sklopkom moram govoriti med štirimi očmi.«

Učitelji so se zasmeli in se vrnili k mizi. A skoraj nič več niso govorili. Napanjali so ušesa in prisluškovali.

»Jaz sem Tončkova prijateljica,« je nadaljevala Pikica. »Povedal mi je, da hoste poslali njegovi mami pismo, če bo šlo tako dalje.«

»Tako je. Pomisli, danes je celo med računsko uro vzel iz žepa zapisnik in nekaj računov v njem. Pismo bom še danes odposlal.«

Pikica bi bila rada poskusila, če se v pleši gospoda Sklopka, ki se je lesketala kakor zrcalo, kaj vidi. A zdaj ni imela časa za takšne reči.

»Dobro poslušajte,« je resno dejala. »Tončkova mama je bolna. Bila je v bolnišnici in tam so ji izrezali neko rastlino, ne, izrastek in zdaj leži že več tednov doma in ne more delati.«

»Tega nisem vedel,« je zatrdil gospod Sklopek.

»Torej zdaj leži doma v postelji in ne more kuhati. Ampak nekdo mora vendar kuhati, ali ne? Vidite, in zato kuha Tonček. Rečem vam, imenitno kuha. Vse zna: osoljen krompir, stepeno jajce in še mnogo drugih takšnih reči.« (Nadaljevanje sledi.)

Novi poveljniki francoske armade

General Gamelin

General Colson

General Georges

Spremembe v francoskem generalnem štabu. Dosedanji vrhovni poveljnik francoske armade Weygand pojde v pokoj. Na njegovo mesto pride general Gamelin (glej sliko). V svoji roki bo imel vrhovno poveljstvo in načelstvo generalnega štaba. Njegov namestnik v vrhovnem poveljstvu bo general Georges (na sliki), namestnik šefa generalnega štaba pa bo general Colson (slika).

60 letna pravda za dediščino

Boj za poldrugo milijardo

Pred nekaj časa smo že poročali o pravdi za dediščino vojvode Karla iz Braunschweiga, kateri je kot izgnanec živel v Zenevi ter vse svoje premoženje zapustil temu mestu. Sedaj listi priobčujejo zanimive podrobnosti iz predzgodovine te velike pravde. Ta zgodovina je značilna za tedanje razmere na evropskih vladarskih dvorih.

Leta 1824 se je mladi in razuzdani vojvoda Karel iz Braunschweiga udeležil nekih slovesnosti v Londonu. Pri tej priliki je spoznal lepo in plemenito Charloto Colville, hčerko angleškega admirala. Takoj se je vanjo zaljubil in jo je hotel imeti. Ker ni šlo zlepa, jo je dal po svojem adjutantu s silo odpeljati v Pariz. Odtod jo je odpeljal domov v Braunschweig na Nemško. Posledica tega nasilnega zakona je bila hčerka, ki se je rodila 5. julija 1826 ter je bila 17. avgusta krščena od dvornega protestantskega kržarja. V uradni kratni listini, ki je obenem bila rojstni list, je dobila deklica ime Marija Elizabeta Viljemina. Dne 30. oktobra 1826 je vojvoda Karel kot suveren in oče novorojeni svoji hčerki podelil naslov »vojvodinja Kolmarska«.

Vojvoda, ki je svojo edino hčerko silno ljubil, jo je dal skrbno vzgajati kot bodočo kneginjo. Ko je bila vojvodinja stara 20 let, je šla na potovanje po Francoskem. Tu je v Parizu pri neki priliki poslušala pridigo slovitega katoliškega pridigarja in slovečega krščanskega sociologa Lacordairea. Ta pridiga je na mlado vojvodinjo tako vplivala, da je hotela postati katoličanka. Ko je vojvoda zvedel, da se je njegova hčerka izneverila protestantizmu, jo je brezsrčno zavrgel ter ji odrekel vsako podporo. Ker ni imela nikakih sredstev, je sodišče prosila pomoči. Preselila se je na Lotrinško, kjer so jo sprejeli v družini grofa Civryja. Leta 1874 je vojvodinja Kolmarska vzela za moža grofa Evgena Civry. Iz njunega zakona se je rodilo šest otrok.

Vojvoda Karel iz Braunschweiga, ki so ga medtem njegovi podložniki pregnali iz dežele, se je preselil v Pariz, prebival pa je dalje časa tudi v Zenevi. Ko je 17. avgusta 1873 po burnem življenju zatisnil svoje oči, je svoje ogromno premoženje v oporoki zapustil mestu Zenevi. Proti tej oporoki pa se je pritožila grofica Civry, nekdanja vojvodinja Kolmarska in hčerka umrlega vojvode. Imela pa je to nesrečo, da svoji tožbi ni mogla priložiti urad-

nih dokumentov o svojem rojstvu, ker so zgoreli, ko je nekoč braunschweigskega vojvodski grad razdejal požar. Vkljub temu je pozvala občinski svet mesta Zeneve, naj ji prizna vsaj dolžni del. Toda ženevski magistrat ji ni ugodil.

Grofica Civry je umrla leta 1880. Izmed njenih šestih otrok danes živi le še grof Ulrik Civry, ki pa je star že 82 let ter se je vse svoje življenje boril za pravico svoje matere. V tej 60 let dolgi pravdi so bile izrečene že različne razsodbe. Razsojeno je bilo nazadnje, da je za razpravo o tej dediščini pristojen Pariz, kjer je bila odprta oporoka. Po tej razsodbi bo sedaj o tej pravdi razpravljalo pariško civilno sodišče. Razen tega je leta 1927 sodišče v Braunschweigu, kakor tudi protestantski konzistorij države Braunschweig izjavil, da je dokazano, da je Elizabeta Viljemina vojvodinja Kolmarska, rojena 5. julija 1826, priznana hčerka vojvode Karla. Ko so leta 1873, ob vojvodovi smrti, delali inventar njegovega premoženja, so dognali, da je vredno 350 milijonov frankov. Po današnji vrednosti bi ga pa lahko cenili na poldrugo milijardo frankov.

Papežev nuncij v Haagu msgr. Lorenzo Schioppa je nevarno obolel.

Na Novi Gvineji umorjeni misijonarji

Kratko je bilo že poročano, da je v začetku letošnjega leta na vzhodnem delu Nove Gvineje bil s puščico zavrato umorjen misijonar p. Morschheuser iz družbe »Božje besede«. Ustrelil ga je iz zasede poganski domačin. Sedaj pa poročajo iz Salamave, da so poganski domačini s puščicami napadli misijon Munthagen in so pri tej priliki ustrelili tudi misijonskega brata Evgena in dva katoliška domačina. Tudi p. Morschheuser je deloval na isti misijonski postaji. Okrajni komisar se je z letalom napotil v te kraje, kjer so pogani povzročili nemire proti katoliškim misijonarjem. Umorjeni pater Morschheuser je bil po rodu Nemec iz Münstra.

Vzhodna Gvineja je še malo znano misijonsko ozemlje. Tu deluje sedaj 51 katoliških patrov, bratov in sestra iz družbe Božje besede. 51 misijonarjev je nemške narodnosti. Poleg njih pa deluje na tem nevarnem ozemlju še 15 misijonarjev iz Hol-

landije, sedem iz Avstrije, sedem iz Amerike, sedem Poljakov in dva Čeha. Katoličanov je na Novi Gvineji 13.318. Nekatoliških kristjanov je blizu 30.000, medtem ko 150.000 poganov še ni dosegla beseda krščanskega evangelija. Najbolj ovira razširjanje krščanske vere visoko gorovje, ki je skoraj neprehodno. To gorovje se imenuje po slovečem nemškem kanclerju Bismarcku. V tem gorovju so pred kratkim odkrili zlate žile.

Tamkajšnji misijonarji upajo, da se jim bo posrečilo iz Evrope dobiti letalo, s katerim bi mogli premagati velike gorske višine in se približati poganskim plemenom onstran gorovja. Misijonarji so domačine označevali vedno za dobre in mirne ljudi. Zato je tembolj presenetila vest o teh žalostnih dogodkih, katerih žrtev so postali katoliški misijonarji in katoliški verniki.

Begunci zapuščajo Posaarje. Na francosko-posaarski meji je sedaj velik promet. Begunci beže pred maščevalnostjo nemških narodnih socialistov.

Za ozdravitev našega gospodarstva

Svobodna diskusija

Pametna beseda finančnega ministra

V »Trgovačkih novinah« št. 4, ki izhajajo v Belgradu kot glasilo tamošnje Zveze trgovskih združenj, čitamo, da je izjavil g. Nedeljko Savič dne 20. decembra ob sprejemu v finančnem ministristvu sam g. finančni minister g. dr. Stojadinović, da dovoljuje svobodno javno diskusijo o gospodarskih finančnih vprašanjih, ker je mnenja, da bo to v veliko skupno korist (misli je pri tem na gospodarske kroge in finančno ministristvo).

Tega ukrepa finančnega ministra ni pozdraviti samo iz ožjih častniških interesov, ampak v interesu gospodarstva naše države, posebno pa državnih financ. Gospodarska kritika je bila nujno potrebna, ker je prinašala koristi vsakomur. Milijoni in milijoni ljudske premoženja so bili prihranjeni, ker se niso udeleževali v poslih, proti katerim se je obračala gospodarska kritika, navajajoč vse zle posledice, ki bi lahko nastale. Poleg tega pa bi morala biti gospodarska kritika merodajnim činiteljem najboljši vodnik pri reševanju gospodarskih problemov, ki so se tikali narodnega

gospodarstva. Saj si gospodarska kritika ni izmišljala dejstev, niti ni zlonamerno iznašala stvari, ki bi škodovala kreditu gospodarstva in države. Če je pa hotela povedati nekaj, kar ni prav, je bila naloga onih, ki jim je v prvi vrsti poverjena skrb za državo in ljudstvo, da to vpoštevajo, ne pa da si zapirajo oči pred dejstvi, za katere je vedela večina državljanov. Zato bo stala gospodarska kritika v bodoče pred velikimi nalogami. S tem, da bo dovoljena, hoče reči finančni minister, da bo našla tudi ono vpoštevajo, ki ga zasluži. Zato tudi gospodarske korporacije ne bodo doživljale, da ostane njih glas neznan, ampak bodo lahko na svojih sejah tudi povedale svoje zahteve, tako da bo zanje zvedel vse svet, ne pa samo ozek krog strokovnjakov.

Nadejamo se velikih koristi za naše gospodarstvo od svobodne javne diskusije o gospodarskih vprašanjih in zaradi tega tudi izboljšanja naših gospodarskih razmer, ker bo le kritika pokazala pravo pot za ozdravitev našega gospodarstva.

Zahteve lesne trgovine

Pretekli teden se je vršila seja Osrednje sekcije lesnih trgovcev, — osrednje organizacije našega lesnega trgovstva, — ki je razpravljala o vseh najvažnejših vprašanjih. V poročilu o delovanju Osrednje sekcije je iznesla stališče, ki ga je zavzela proti osnovanju Centralnega odbora lesne industrije v Belgradu.

O položaju v Italiji je seja ugotovila, da se naš položaj na italijanskem tržišču ni izboljšal. V kilingu so ovire in izplačila jako dolgotrajna. Italija je pred kratkem na novo uredila notranjo prevozno tarifo, ki bo neugodno vplivala tudi na naš izvoz.

Kljub vsem akcijam in zahtevam, da se uredi položaj med našimi izvozniki in italijanskimi uvozniki, — vsa natezanja, da se prične nova pogajanja, kakor je bilo nameravano z ozirom na preference, ki naj bi jih dala Italija našemu izvozu v kompenzacijo za avstrijske preference, — so ostala na mrtvi točki.

Po poročilu o potrebi izpremembe prometne politike, ki leži v tem, da je prekomerna fiskalna obremenitev prometa izvala upadanje železniškega prometa po količini in po vrednosti. Visoke prevozne tarife, v dostih primerih v notranjem prometu presegajo vrednost blaga, ovirajo in povzročajo škodo trgovstvu.

Potreba reforme v tarini politiki

Zato zahteva lesno trgovstvo, da se prevozne tarife, ki niso v skladu s položajem gospodarstva, znižajo za 50%. Izpremeni naj se prometna politika v tem pravcu, da ob zmernih tarifah da možnost razvoja notranjega prometa v interesu državnih financ in v interesu izvoznikov.

Pri urejanju prevoznih tarif naj se uvede notranja in zunanja tarifa. Prevoznina v notranjem prometu naj se porazdeli po oddaljenosti od kraja

vtvorjenja do kraja iztovorjenja tako, da se za prevoz blaga na progi 50 do 100 km 20% znižanje na predpisano tarifo, na razdaljo od 100 km dalje 50% znižanje. Za prevoz v inozemstvo v obmejnih krajih, naj se določi posebna eksportna tarifa.

Znižajo naj se tudi najemnine ležarinskih prostorov na železniških postajah, ker so radi previsoke najemnine danes ležarinski prostori prazni. Lesno trgovstvo, ki je obremenjeno z vsemi mogočimi pristojbinami, želi, naj se zniža tehtarina, tarifarina, nakaznina.

Obsirna je bila debata o kreditu in razdolžitvi. Otvorijo naj se zopet poslovni krediti in uredi naj se obrestna mera na znosno višino. Glede razdolžitve in znižanja starih dolgov in obresti do leta 1931, naj se izvede znižanje starih dolgov za 40%.

Proti izterjavi poslovnih kreditov po denarnih zavodih je treba pokreniti, da se ti krediti ne izterjujejo nasilno in z rubežnjem, pri kateri se prodaja blaga ali posestov za brezenje. Zato je potrebna zaščita proti takemu načinu izterjavanja dolgov.

Vršila se je debata o raznih plačilnih težkočah v inozemskem izvozu in se zahtevalo, da se z državami, v katere izvažamo les, uredi plačilni pogoji, ki naj dajo možnost hitrejšega izplačila terjatev. Veljavnost potrdil naj se podaljša na tri mesece; — z ozirom na težke prilike lesne trgovine in v svrhu omogočitve izvoza, je potrebna ukinitve potrdila o tekočih vplačanih davkih. Znižajo in ponostavijo naj se banovinske takse, ki obremenjujejo sečno in uporabo ceste. Razpravljalo se je končno še o sestavi davčnih in reklamacijskih odborov.

Ta zbor organizacije lesnih trgovcev je bil izraz težke situacije notranje in zunanje lesne trgovine in želja, da bi se na merodajnih mestih smotnejše podpiralo to, nekaj tako važno gospodarsko stroko.

Curih, Belgrad 7.02. Pariz 20.38, London 15.1025, Newyork 309.50, Bruselj 72.175, Milan 26.38, Madrid 42.225, Amsterdam 208.80, Berlin 123.90, Dunaj 73.33 (57.35), Stockholm 77.85, Oslo 75.85, Copenhagen 67.40, Praga 12.915, Varšava 38.30, Atene 2.925, Carigrad 2.48, Bukarešta 3.05, Helsingfors 6.67, Buenos-Aires 0.775.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje, ki je bila izredno čvrsta že konec preteklega tedna, se je nadaljevala tudi ta teden in smo dobili danes tečaje, katerih že od leta 1931, ne poznamo več. Vsi papirji so izredno skočili, posebno pa vojna škoda, ki bo pravkar dospela (dne 1. februarja). Temu primerno je narasel tudi promet, ki je bil naravnost ogromen za dosedanje razmere: znašal je na zagrebški borzi: vojna škoda 4000 kom., 7% inv. posojilo 300.000, begliske obveznice 500.000 in 7% Blerovo posojilo 15.000 dolarjev.

Hosa se je poznala tudi pri delnicah Narodne banke, ki so izredno narasle, pa tudi pri delnicah Priv. agrarne banke, ki je bila zaključena na zagrebški borzi že po 280 in 275 in sicer 300 komadov.

Ljubljana, 7% inv. pos. 72-74, agrarji 47-50, vojna škoda 390-394, begl. obv. 67-68, 8% Bler. pos. 75-78, 7% Bler. pos. 66-67, 7% pos. DHB 72-75.

Zagreb, Drž. papirji: 7% inv. pos. 72.5-76.5 (72), agrarji 48-50, vojna škoda 393-394 (390, 385, 390, 397), 2. 393-394 (394), 3. 390-394 (390, 400), 4. 390-394, 5. 390-394 (397), 6. 392-395 (396), 6% begl. obv. 68-70, 2. 66-70 (65, 66), 8% Bler. pos. 75-80, 7% Bler. pos. 67.50-68 (66, 68.50), 7% pos. DHB 74-80. — Delnice: Narodna banka 5200-5500, Priv. agr. banka 274-280 (275, 280), Trboveljska 116-118 (200 po 116, 118).

Belgrad, Drž. papirji: agrarji 46-47 (47), vojna škoda 392-393 (391, 390), 1. 392-393 (390), 2. 392.50-394 (393), 6% begl. obv. 69.50-70 (72).

Tuja ladja se je medtem že toliko približala, da je bilo dobro razločiti, prav tako tudi signalizirani odgovor: »Razumeli signal, pridemo na pomoč«.

Ko se je tuja ladja približala še za miljo ali dve, je Gordon opazil, kako so pustili v morje čoln, ki je vozil proti vlačilec. Kmalo je čoln prišel in Japonci z zlatinami šivi na rokavih svoje modre eukne je začel v kitajskem jeziku govoriti s krmarjem.

Medtem je tudi prvi mornar na vlačilec našel luknjo in jadrovinja je očividno že po svoje koristila. Črpalka bo poslej zmogla v prostor prodirati jočo vodo, zlasti kakor hitro bo luknja od znotraj zasilno zadelana. S temi pripravami je hotel krmar poskušati doseči najbližji priistan.

Cetr ure pozneje sta Ethel in Gordon stopila na krov velikega japonskega parnika kot brodolomca. Ladja je potljajsko zastavila.

Prvo Gordonovo vprašanje je bilo:

»Kam vozi ta ladja?«

»To je »Sibiria Maru«, ki vozi iz Nagazakija v Sanghaj.«

»Ljubi Bog!« je vzdihnil ter omahnil na klop, ki je bila pred vrsto kabin na krovu.

»Gremo torej naravnost tja, odkoder smo prišli!« je zaklical Ethel vsa iz sebe.

»Ne, posvemi,« je odvrnil Gordon z lahkim pogrugom v glasu. »Toda približno. Jaz pa sem hotel pričakovati Clarka na kolodvoru v Londonu!«

Sport

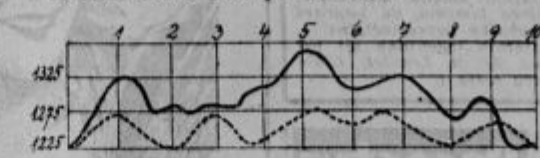
Poljakov le ne bo na Pokljuko!

Kljub vsem demantjem nekaterih slovenskih in jugoslovanskih listov in radija, je žali Bog vendar le resnica, kakor je pisal »Slovenc« že pred tremi dnevi, da Poljakov ne bo.

Včeraj sele je namreč dospela iz Varšave brzojavka, da poljsko moštvo ne bo sodelovalo na letosnjih slovenskih tekmah.

Danes začetek tekem za slovansko prvenstvo

Statetni tek 5 krat po 10 kilometrov

Z današnjim dnem se začne odvijati na Pokljuki program naših največjih smučarskih prireditelj. Ob pol devetih bo počil strel za start na stafeto 5krat po 10 km. Kakor je »Slovenc« že poročal, so bile prijavljene tri stafete, in sicer ena češka, naša reprezentanca in posebna štafeta Smučarskega kluba Dvojje-Mojstrana. V vseh treh stafetah so uvrščene najboljši smučarske sile, vsled česar so obeta najostrejša borba. Dasi se Čehi favoriti, iznenadenja vendar niso izključena.

V nedeljo in včeraj so zvezni funkcionarji, ki so polnoštevilno zbrani v smučarskem hotelu na Pokljuki, vzorno strasirali progo za to stafeto. Vršil ge stafeta po progi, ki ima obliko osmice. Vsa konec osmice meri 10 km in kjer se oba dela osmice stikata (pred Smučarskim domom) bo start, istotam vse predaje in obenem cilj. Na ta način bo na najlažji način možno imeti vsa tekmo pod enostavno kontrolo ter bo možno na najenostavnejši način meriti tudi čas vsakega posameznega tekmovalca.

Preložitev smuških tekem JZSZ na Pokljuko

Vsled pomanjkanja snega na Bledu, se bo vršilo državno prvenstvo v smučanju, združeno z drugim delom vseslovanskih prvenstev, mesto na Bledu na Pokljuki nad Bledom, dočim se bodo skoki po vsej verjetnosti lahko izvršili na Bledu.

Z ozirom na manjšo možnost prenočevanja in poseta na Pokljuki bo uveden redni promet med postajo Lesce ali Kranj-Bled in Pokljuko, ki bo poleg osebnih avtobusov z lahkoto obvladal ves promet tudi za gledalce in ostale goste.

Na Pokljuki je poleg funkcionarjev in tekmovalcev še vedno dana možnost za nastanitev manjšega števila gostov, tisti pa, ki bi želeli ostati na Bledu, bodo imeli priliko dnevno posekati tekmo na Pokljuki. Zveza bo pravočasno obveščala javnost o vremenskem položaju na Pokljuki, kakor tudi o preložitvi tekem na Bled. Na Pokljuki sami je uvedena stalna telefonska zveza ter se bo v času tekem vsakdo lahko telefonično informiral, ako je prostor za prenočevanje na Pokljuki.

SK Hirijska, hokejska sekcija. Danes, v torek, ob 18.30 trening na dva gola v popolni opremi. Obveščamo za sledilce: Rihar, Vranko, Karič, Kos, Pavetič, Pogorelec, Gregorič, Lince, Lombard, Gogola, Milankar, Zorman, Starman I. in II., Mornbacher in vsi ostali, ki so se prijavili. Točni in vsi!

SK Sora v Škofji Loki poziva svoje člane na sestanek, ki se vrši v Drustvenem domu v Škofji Loki. Spodnji trg, 22. t. m. ob 8 zvečer. Udeležba obvezna za vse člane in članice.

SK Hirijska, smučarska sekcija. Današnji damski gimnastični trening v telovadnici odnede. Prihodnji trening je v netek istočasno s pleuradnim damskim sestankom. — Drevi ob 18 je v kavarni Evropa redna seja sekcijekega načelnika. Odločitveni točno in polnoštevilno. Opozarja se na svojo vlasti Rihar Ica.

Brezplačen mladinski smučarski tečaj SK Hirijske. Smučarska sekcija Hirijske opozarja ponovno vse inter-

68), 2. 69-70 (70, 68), 7% Bler. pos. 68-69 (69, 67). — Delnice: Narodna banka 5377-5400 (5377), Priv. agr. banka 275-278 (275, 270).

Pariz, 19. januarja. Notacije naših državnih papirjev: 5% pos. iz l. 1902, 184 (tečaj dne 12. jan. 183-184), 4.5% pos. iz leta 1906 189 (176), 4.5% iz l. 1909, 184-190 (170), 5% iz l. 1913, 192-196 (173-175), 4.5% iz l. 1910 192 (185), 4.5% iz leta 1911, 190 (169), 5% stabilizacijsko iz l. 1931, 280 (260) in 5% fundign. obligacije iz l. 1933, 280 (260).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač. potiska 124-126, slav. 121-123, bač. in srem. 120-122.50, gorbani. 117.50-122.50, moka bač. in ban. Og in Og 192.50-215, št. 2 172.50-195, št. 5 152.50-175, št. 6 135-147.50, št. 7 110-115, št. 8 85-90, otrobi bač. in srem. 73-76, ban. 73-74. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence čvrsta. Promet srednji.

Budimpešta. Tendence stalna. Promet srednji. Pšenica marec 16.38-16.45, zaklj. 16.40-16.41, maj 16.83-16.90, zaklj. 16.84-16.85, rž marec 13.48-13.60, zaklj. 13.54-13.56, koruza maj 11.76-11.92, zaklj. 11.80-11.82.

XX.

NA KROVU »SIBIRIA MARU«

Porazno čuvstvo je navdajalo Gordona in Ethelo, ko sta čutila silno hitrost strojev mogočnega japonskega parnika, ki je napolnjevala vse ostale popotnike z najlepšimi nadami. Vsaka milja naprej je pomenila zanj dve minuti izgube, ker sta morala isto pot napraviti tudi nazaj.

Gordon je imel zaenkrat samo eno jasno pred oči: da na noben način ne sme ostati do Sanghaja na tej ladji. Zakaj če bi se to zgodilo, je bilo njegovo podjetje brez rešitve izgubljeno in zagotovljena sta mu bila sramota in zasmeh vsega sveta. Zanj je bilo vse na tej ločki. Kljub vsemu razvoju prometne tehnike v dolgih sedemdesetih letih ne bi dosegel niti Francozevega rekorda. Po vsej verjetnosti sicer tudi Clark ni bil na boljšem. Četudi bi bila njegova jahta klubovala viharju, je izgubil le toliko časa, da nikakor ni mogel doseči pravočasno Japonske, da bi mogel nadaljevati potovanje s »Tenyo Maru«. Po vsej verjetnosti bi se vsi sestali v kakem japonskem pristanišču na prihodnjem parniku, ki vozi po isti poti, in bi si morali priznati, da jih je potolkel celo pogumni danski petnajstletni deček! Da so bile krive propasti njih podjetja najodvratnejše nesreče, nesreče, ki jih niti drugi ne bi mogli premagati — to ni pomnilo ničesar. Vsa neuspeh je mogoče opravičiti z okoliščinami, toda navsezadnje ostane neuspeh vendarle neuspeh. In ta neuspeh je bil tembolj

Naša akcija nam prikazuje profil te proge; črte prikazujejo prvi del osmice, črtkasti naris pa drugi del. Kakor je videti, je višinska razlika prav neznatna; prva proga doseže največ okrog 140 m višine nad startno višino, in sicer približno v sredini proge; druga proga pa doseže največ okrog 100 m tudi približno sredi proge. Pod startno višino zavije samo prva proga, in sicer neposredno pred ciljem. Prvo progo (označeno s črto) je strasiral zvezni trener Leoš Stehlik s svojimi tekmovalci, ki mu jih je naša zveza poverila v trening (seveda so strasirali samo tisti, ki pri stafeti ne nastopajo), drugo progo pa so strasirali zvezni funkcionarji pod vodstvo g. Kvedra. Obe progi sta speljani deloma po gozdovih, deloma pa po odprti poljanah okrog Smučarskega doma Smučarskega kluba Ljubljana.

Zivljenje v domu na Pokljuki je bilo zadnje dni popolnoma v znamenju priprave na tekme. Čim bolj so se bližali tekmovalni dnevi, tem bolj so se množile vrste trenirajočih fantov in tem bolj se je dvigalo razpoloženje. Višek je bil dosežen v nedeljo zvečer, ko je prisopel pred dom blejski avtobus ter pripeljal češke tekmovalce, skoraj same naše stare znance. Naši fantje so jih pred domom sprejeli s svojo pokljusko himno:

»Preljuba Roz'ka kelnarica
kol'k je moja rajniga.«

resente na broselanju mladinski tečaj, katerega bo priredila takod, čim se sžezi prične nekoliko izboljšalo. Tečaj bo vodil izprazni zvezni učitelj, Prijava se oddaja pisмено na naslov sekcije, kavarna Evropa, ali pa osebno pri blazirni kavarni Evropa. Vaska prijava naj vsebuje točen naslov prijavljenca. Pričetek tečaja bo objavljen pravočasno.

VREMENSKO POROČILO JZSZ

Pokljuka, 20. jan. temp. -8, jasno, veter severovzhod, na 30 em podlage 13 m/s. Smuka dobra, skakalnica uporabna.

Mojstrana, 19. jan. temp. -9, jasno, veter severovzhod, snega malo, V dolini smuka neugodna. V višjih legah: Mužaklja, Zg. Krma, Kot, Triglav smuka idealna.

Telefonizirani danes:
Radece-Planica: temp. -7, barometer pada, pooblašeno se je, vetrovno, snega 8 em.
Kranjska gora: temp. -4, barometer pada, pooblašeno se je, vetrovno, 3 cm snega. — Vršje in Krnec 1 m snega.

Kaj je novega v smuških deželah?

DARITVENI DAN nemških smučarjev je bil letošnji 1. januar. Pod geslom »Ničilo naj ne gladuje, nikogar naj ne zebota« so organizirali sponzor in zabavne prireditve, katerih dobiček so poklonili akciji za zinsko pomoč.

SKOZI 100 NEMŠKIH MEST bo potekala olimpijska smuka razstava. Obsegala bo filme in fotografije, načrte skakalnic, smučko-zgodovinske zanimivosti, načrte smučskih domov, statičke napredka itd.

ČUNI NACRT ZA SMUŠKE TEČAJE, razširjen in moderiran potrebam prikolov, je izdal le naš nemška smučska zveza. Ta priročnik je upodobljen na taki višini, da bo tako dobro služil tudi našim smučarjem na celotnem.

NORDIJSKI TRENERJI V SREDNJI EVROPI. Velik del slavnih skandinavskih smučarjev je prevel letos naloge trenerjev: Italijane bo treniral Norvečan Peter Kjellberg, Čehoslovake Einar Elfrum, Švance Janak »Planice« Per Jonson, Nemci so aranžirali kar celo vrsto trenerjev: Norvežane Runda, Rasmusa, Lingsomina, Sörensen, Andersena, za teče na Finca Saarimena.

TUDI TIROLCI se bodo udeleževali kot trenerji. V Italijo so povabili Gasperla, Kitzbühela in Nöbela, v Čehoslovakejo Zingera, v Nemčijo na Seelosu, Tirolci bodo trenirali kandidata za smuč v slalomu.

AVSTRIJSKI SO PRIČELI ZE 30. NOVOBEMBA! Dobre sneg, ki je zapadel že konec novembra na po- bojih Hochköniga, je omogočil Avstrijcem uspešen trening že v času, ko so se vsi drugi srednje-evropski smučarji vadi v telovadnicah. S prvim tečajem za tekmovalce so prišli že 30. novembra.

40.000 SMUŠKIH UČENCEV! Švicarske organizacije, ki se bavijo s smučanjem, so že pred dvema letoma sestale dogovor glede enotnega načrta švicarskih smučskih tečajev. Kakor znanec, zanesljivo švicarski nar-berški tehnični plačarja in ujo svojo »Gletschwang« tehniko. (Prim. »Kuliga o smučanju«, str. 202-210.) Številni smučarski učencev v Švici le ogromno, v posebnih urah se je učilo smučanja 13.051 oseba, 12.183 jih je posejalo tečaje, 10.977 pa stalne smučarske šole. Pred zimo se je vršilo 196 tečajev za smučarsko gimnastiko, katere je poveljal 4339 učev. V celoti so imeli švicarski smučski instruktorski v sezoni 1933-34 opravka s več kot 40.000 smučarji. Škola, da pri nas še nismo nikoli »smučarji«.

NAJNOVEJŠI MODEL smučskih vez smo videli pred kratkim na Pokljuki: samo stalo na smučke, in stremena se sama odlepena nogo, »tirina« vez, kakor se najnovejša streme imenuje, bo zlasti služila starejšim smučarjem, kateri želijo odobnosti tudi v belom sportu. Zdi se, da se bo nov patent uveljavil, zakaj leta našega vsem zahtevam idealnega stremena.

THORJEF HANG UMRL. Mnogi smučarji, ki nosijo Hangovo stremo, ugotovimo, da je izumitelj v svoji domovini podoben srčni kani, star 40 let. Hang je bil ena nekomercialnih, neprejših smučskih vaj.

SMUŠKEMU HAZARDU je podlegel tudi David Zog, slavn švicarski tekmovalci. Pri smuku z Grimsola se je poleg zlomil stegno in se dosti ni docela okrevel. Posledice nezgode nekeje so še vedno tolikšne, da računamo, da se letos ne bo mogel udeležiti smučski borbi. Zogova kariera je najhujše zaključena.

sramoten, ker sta dva druga tekmeča kljub temu, da sta bila mnogo na slabšem, podjetje uspešno dokončala. Prvi glede prometnih sredstev, drugi pa glede na svojo mladost in neizkušenost.

Ze ko so na ladji opazili signal na vlačilec, so se bili potniki začeli v gručah zbirati na krovu. Vsaka sprememba je dobrodošla v prišlečni brezdelju in v enoličnosti potovanja po morju. Zda se se zgrnili okrog njiju.

Mornar, kateremu je bil Gordon v čolnu po- jasni položaj, je pod pritiskom popotnikov izpo- vedal radovednežem, kar je pač vedel, zlasti ker ni bilo pouda za molčanje.

Plaha vprašanj se je vsula na Gordona in Ethelo, po čemer sta mogla sklepati, s kakšno never- jetno napetostjo je spremljal svet njuno potovanje okrog sveta. Bilo je na krovu pač malo ljudi, ki ne bi bili stajali na enega ali na drugega izmed tro- jice tekmovalcev in so zda komaj strpeli, da bi slišali najnovejšo vest, tembolj, ker radio ni bi- javil, odkar so zapustili Nagazaki, nobene nove vesti.

Brodolomca sta bila torej vsa srečna, ko je pristopil k njima častnik ter je za kapitanaovo henu povabil v njegovo kabino.

Tam sta bila najprijetneje pozdravljena. Kapi- tan, majhen, gibčen možje z zlatoobrobjenimi na- očkmi, je izvrstno govoril angleški. Zlasti sta se pa razveselila Ethel in Gordon, ki več kot štiri in dvajset ur nista ničesar zadržila, ko sta zagledala nizico bogate pogrnjene za five o'clock-ja.

Tekma okrog sveta

53

Gordonu je bilo že davno postalo jasno, da ni- kakor ni bilo mogoče misliti na nadaljevanje vo- znje z »Victorij«, marveč da je bila glavna stvar, rešiti lastno življenje. Tudi on je opazil na ob- zorju slop dima. Zda je vse zaviselo od tega, ali bo tuja ladja spoznala signal. V kratkih presled-kih je tudi parna sirena tulila. Norda je bilo eli- šati tuljenje sirene na večjo razdaljo, kot je bila mogoče z daljnogledom videti signal pod zasen- čenim nebom.

Tedaj so se odprla vrata kajute in Ethel je pla- nila na krov.

»Za božjo voljo, Gordon, potapljammo se!« je vzdihnila. »V moji kabini sega voda do gležnjev.«

»Le mirno, Ethel,« jo je tolažil Gordon. »Tam- le nam še prihaja parnik na pomoč.«

Tako je dejal, ne da bi vedel, kako bo, toda glas sirene iz daljave je potrjeval, da so tam opa- zili signal.

Medtem je poiskal prvi mornar iz skladišča veliko jadro. Z dvema mornarjema je jadro opre- mil z nekaterimi škripci ter ga spustil v morje tik ob trupu ladje, da bi se pod pritiskom vode luknja v ladji, kakor hitro jo bodo našli, za siko zaprla. Da je morala biti poškošana na levi strani ladje, je bilo jasno po tem, ker se je »Victorija« nagibala na tisto stran.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; šenitovanijski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enkolonska 3 mm visoka pečilna vrstica po Din 250. Za plemenite odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

Kavarna Stritar
Vsak večer koncert.

Službe iščejo

Prodajalka
pridna, poštena in zmožna, prosi nameščenja. C. dopise upravi »Slovenca« pod »Kjerkoli« 626. (a)

Dekle
vajeno vseh hišnih del — išče zaposlitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 742. (a)

Kuharica
zmožna samostojnega gospodinjstva, pridna in poštena, vajena tudi živine, želi službo v župnišče. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 747. (a)

Službodobne

Dekle za pisarno
in pohišna dela se sprejme na deželi pri celi oskrbi. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo zasluzka na upravo »Slovenca« pod »Lesna industrija« 650. (b)

Kuharica
zmožna samostojnega gospodinjstva, dobi službo v Ljubljani s 1. februarjem. Ponudbe s prepisi spricval pod »300 Din« upravi »Slovenca« št. 740. (b)

Dekle
mlajša, iz poštene hiše z dežele, vešča hišnih del in nekoliko kuhanja, se sprejme s 1. februarjem v službo k družini 2 oseb brez otrok. Poizve se na Gosposvetski cesti 161 v Ljubljani. (b)

Ekonom (kmet)
z družino, vešč sadjarstva in ostalih gospodarstvenih del, se sprejme. Prevzel bi paznjo za mladi vzorni sadovnjak, velik 20 oralov, s travnikom 6 oralov. Stanovanje zani in družino, hlevi za krave ter 6—8 oralov zemljišča kot plačo. Mesto blizu Zagreba, kjer lahko vse vnovči. Gostiti more tudi 1000—2000 perutninarstva. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 582. (b)

Vajenci

Učenca
sprejme trgovina z meš. blagom v mestu na Gorenjskem. Oskrba v hiši. Nemščine zmožen ima prednost. Dober računar, priden in pošten — je pogoj. Ponudbe upravi »SL« pod št. 618. (v)

Pekovskega vajenca
sprejemem. Oskrba v hiši. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 744. (v)

Objave

Obžalujem
žalivne besede proti gospodu Viktorju Ziererju, ter se zahvaljujem, da se ni poslužil sodnega postopanja. Matija Novak, Maribor. (o)

† Potrti naznanjamo, da je naša nepozabna soproga, mama in tašča, gospa

Frančiška Stopar
soproga zvančnika drž. žel.

danes po dolgem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere v miru zaspala. — Pogreb drage pokojnice bo dne 23. jan. ob pol 4 iz hiše žalosti, Predovičeva ul. 22 k Sv. Križu.

Moste pri Ljubljani, dne 21. jan. 1935.

Zalujoči: Jakob Stopar, soprog; Jožef, Vladimir, Viktor, sinovi; Anica, sinaha — in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Moste.

VSako JUTRO MLAJŠA

Poizkusite še nocoj, ta recept

Po zaslugi nenavadne iznajdbe se gube lahko odstranijo, koži pa se vrne njena mladostna lepota.

Znanosti je bilo že davno znano, da povzročajo gube pomanjkljavi gotovih življenjskih elementov kože. Te dražljive snovi pa se sedaj koži lahko vrnejo v obliki »Biocela«, presenetljivega produkta, ki ga je iznašel dunajski vseučilišni profesor dr. Stejskal. »Biocel« je sedaj vsebovan v kremi Tokalon, hranilo za kožo, rožnate barve. Z uporabo te kreme se nagubana koža lahko spet hitro pomladi in uvela polt lahko postane sveža, svetla in mladostna.

Poizkusite kremo Tokalon, hranilo za kožo z Biocelom še nocoj. Že jutri zjutraj boste opazili veliko izpremembo. Čez dan pa uporabljajte kremo Tokalon, hranilo za kožo, bele barve, ki ni mastna. Po enomesečni uporabi boste na videz vsaj za deset let mlajši.

Razglas

Na osnovi § 23 zakona o volitvah senatorjev, naznanjam, da bo volišče za volitev senatorjev, ki se bodo vršile dne 3. februarja 1935, v veliki dvorani mestnega poglavarstva v Ljubljani, Mestni trg 1.

Predsednik:
dr. Dinko Puc l. r.

Pridobivajte novih naročnikov!

† V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša dobra mati, stara mati, tašča, gospa

Ivana Kolarič
vdova sprevoznika juž. žel.

danes, 20. januarja ob 13, po dolgem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, nas za vedno zapustila.

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 22. jan. ob 15, iz hiše žalosti, Nova vas št. 11, na pokopališče v Rogoznici v skupni grob.

Nova vas, Kreuznach, Eger, 20. I. 1935.

Ivan, Jakob, Franc, in ostali sorodniki.

Zahvala

Ob smrti našega predobrega in nepozabnega moža, očeta, sina, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

Maksa Janiča

pekovskega mojstra, gostilničarja in veleposestnika

se vsem, ki so nam v najtežji boleti stali ob strani, najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo č. oo. kapucinom za duhovno tolažbo v času bolezni, preč. g. opatu Juraku, ostali duhovščini in oo. kapucinom za spremstvo na zadnji poti, gasilcem z Babnega, Celja in Gaberja, posebno še bivšim rednim in podpornim članom Prostovoljnega gasilnega društva na Babnem, ki so se udeležili pogreba polnoštevilno, članom Združenja pekov v Celju in zastopnikom iz drugih krajev, zastopnikom Združenja gostilničarjev, načelstvu in nadzorstvu Ljudske posojilnice, bivšim in sedanjim gg. svetnikom mestne občine celjske, pevskemu društvu »Olika« za žalostinke pred hišo v Gosposki ulici in ob grobu, Železničarskemu godbenemu društvu, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem številnim prijateljem in znancem za spremstvo na zadnji poti.

Vsem skupaj Bog plačaj!
Celje-Babno, dne 21. januarja 1935.

Zalujoči ostali.

Pasite na svoje zdravje in na svojo obutev!

Furisti, lovci, smučarji in vsi oni, ki imajo bodisi pokleno, bodisi v zabavo opravka v vlažnem terenu ali v snegu naj uporabljajo mazilo HEVEAX, sa katero jamčimo, da napravi vsako obutev nepremotljivo. — Dobiti jo je v vseh specialnih trgovinah ali pri glavnem založniku: Lekarna Mr. M. Loušek, Ljubljana, Restjeva cesta 1.

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

Družabnico
za slaščičarno v Ljubljani, z aktivnim sodelovanjem — iščem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vpeljana« št. 750. (d)

Davčne prijave,
pritožbe, prošnje za odločitev plačanja, informacije daje: Davčna poslovavnica, Ljubljana, Miklošičeva 7, II. nadst. (d)

Pouk

Krojni tečaj
dnevni in večerni

za šivilje in nešivilje. Kroj je najmodernejši in zelo lahkega sistema. Nešivilje lahko izdelujejo lastno garderobo! Pričetek pričetkom februarja. Vpisovanje že sedaj.

Jožica Kumeli
Specijalna prikojevalnica Ljubljana, Gledališka 7.

Stanovanja

ODDAJO:
Enosobno stanovanje oddam dvema osebama. Aleševčeva 30. (č)

Vnajem

ODDAJO:
Lokal
s skladiščem se odda v novi zgradbi, primeren za trgovino ali delavnico. — Pojasnila v upravi »Slovenca«, 670 (n)

Kovačnica
na prometnem kraju — se odda v najem ali se prodaja. Anton Paugert — Dobravca 5, p. Ig. (n)

Obrt

Obrotni list
za malo prodajo živil — se išče. — Ponudbe: Seršen, Rožna dolina, cesta II, št. 14 Telefon 39-40. (t)

Priporočila se

za plesarska, sobo in črkoslikarska dela

J. HLEBŠ
družba z o. z., Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 30-70.

Delo točno, solidno in pod garancijo. Najnovejši vzorci. — Cene nizke.

Posestva

Lepo posestvo
v najboljšem stanju, tik farne cerkve — prodam. Jožef Skorjanc, Sv. Pavel pri Preboldu. (p)

Glasba

R. Warblinck
najstarejša izvornica klavirjev

Ljubljana
Gregorčičeva ul. 5 I.

Prodaja inozemskih in lastnih izdelkov. Strokovna popravila in ugaševanje. Najcenejša izpopojevalnica. Obročna odplačevanja.

Kupimo

Vsakovrstno **zlato kupuje** po najvišjih cenah CERNE, uvelit. Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Ce avto svoj stari prodajalci al' motorja bi znebil se rad brez kupca ti mnogo prične Slovenecov najmanjši inšeral

Vino in žganje

(dvojeniko in tropinovec) na veliko in malo, z dostavo na dom, prodaja: Ravnateljstvo nadbiskupskih dobav, Zagreb, Vlačska ulica 75, telefon 41-58

Telefon 2059

PREMOG KARBOPAKETE

DRVA, KOKS nudi

Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5.

Ia orehe v lupini

50 kilogramov 210 Din — razpošilja franko vsaka postaja G. Drechsler — Tuzla.

Perje

kokoške, purje, gosje, naravno — nudi najceneje Hedžet, perutnina, Ljubljana VII, Aleševčeva 7. (l)

Berite

»Slovenca«

in oglašujte v njem!